

Kálag e'só echě Paalε áténlé

Baá Kōrinto

Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Paalε átélé, bad bé Krīsto ábe bédé á mwembé n Kōrinto bōō ántelée chō. Paalε átélé enén kálag tñgēne ndutul éche bad bé mwembé békúdáá á alongé ádab, békudé-'ε ndutul tñgēne ádab adúbe. Póndé echě Paalε átélé enén kálag, dyad á Kōrinto dōō ábédé nló n dyad á mbwóg e Akaya á póndé e nkamlēn e bad bé Roma. Adē dyad démbyēēn bwāmbwam áyāl e mekan nēngáne nyongé echě etómnádtáá áwed, mekan mé mbwóg nímāb bémbyēēn mó kúmbe, abel dé mekan mé mbinde déntōm áte áwed, bébénlé'áá-'ε myōb híin.

Mekan nime Paalε ákóó awéd áte médii nkabén ne mbinde e mekan éche édé á mwembé-te. Ahóbe kóōne tñgēne nyaa echě bad bēnōnēé e'wóngé, nlém nime bad bétñgéné awōñ átii ké dyam ábóó káa déeboo'é, nyaa echě Edāádāñ éche Esáá ébageé bad nde ne tñgēne mpuu. Akoó alúmed áte chōm éche nkalan n bwām n hóbéé tñgēne nímén mekan.

A eped dyōm ne é'láán Paalε ahóbe tñgēne edānge. Echě eped chō-'áá bad bétómténé abii átínté e enén kálag esyāól.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1.1-9

Nkabén nime ndé a mwembé-te 1.10-4.21

Mekan mé mbinde ne alongé á túmbé 5.1-7.40

Mbèltéd mí Bad bé Krısto ne bad ábe béedúbpe
 Krıstəə 8.1-11.1
 Alongé á mwembé ne abele á Dyöb 11.2-14.40
 Mpuu míme Krıstəə ne mí bad bé Krısto 15.1-58
 Nde eche béládté bad bé Krısto bé Jerusalem
 16.1-4
 Mekan míme ménəne bad bèn ne nsógtən 16.5-
 24

¹ Mε Paale, awě Dyöb ápwédé ábé mbarεε a nlomag awě Yesu Krıstəə ngáne Yesu Krıstəə apwédé mε ábé awě mbarεε ngáne Dyöb déntíí'ε, mε ne Səstene, awe syánē mwānyan, séē sētēnlé nyé enén kálag. ² Mwembé mí bad bé Dyöb ábe bédé á dyad á Kòrinto, nyéē nitenléé enén kálag. Dyöb áchénlé nyé ábé ábē bad ábe básáá. Asánté-ε nyé abé áde nyédíí ne Yesu Krıstəə. Melemlem nē dɔɔ ápwédé bad bémpēe ábe bédé hōm-téé, ábe bébenlad dīn áde awe syánē Sánḡwéé, Yesu Krıstəə. Adii awab Sánḡwéé, abé-ε awe syánē. ³ Nsimé ne nsaḡ míme níhúú ne Dyöb, Titée awêd ne míme Sánḡú Yesu Krıstəə, míbê ne nyé.

*Paale aságnan Dyöb áyāl e
 mwembé ní Kòrinto*

⁴ Nságnan Dyöb pónde téé áyāl echên, áyāle nsimé míme ábágé nyé mbwiined ne Yesu Krıstəə. ⁵ Abé áde nyédíí mod nhóg ne Yesu Krıstəə ábélé Dyöb ábágé nyé chōm ésyāal nyaa echē elóné mbon. Abelé nyékale mímē nkalan nyaa eche ehɛdnad, nyésónténé-ε mam mésyāal bwám t̄nḡene mímē mekan. ⁶ Nén álúmte bán nkalan t̄nḡene Yesu Krıstəə míme sékánlé nyé níkóó nyé asól á nlém-tê. ⁷ Né-ɔɔ, nyéetóḡéé nde ké póg

âbele Dyöb, ngáne nyésinεé pónde eche Sǎngú Yesu Krĭstæ álümēdtē yǎl. ⁸ Sǎngú Yesu Krĭstæ mwĕn-εé äbĕl adúbe áwúú nyé áte kǎñne á asóg dé nkõñsé âbel nĕn á epun éche áπεé ákáad bad, bad béēhōbē bán dyam dé mbéb ké ahóg ádé áde nyébélé. ⁹ Dyöb âbele' ngáne áhóbé áá mǎōbĕl, mǎ apwédé-'ε nyé âbé mod nhóg ne awe Mwǎn, Yesu Krĭstæ.

*Paale áá nkabén méēbāg
átintē e bad bé Dyöb*

¹⁰ A-baányañ, ncháa' nyé á ðĭn áde Sǎngú Yesu Krĭstæ nĕn meé, nyé moosyǎl nyépe á nchemten áyāl e kéchéé éche nyéhóbéé âbel boñ nkabén méēbāg átintē echĕn. Boñ pen nyébē mod nhóg á mewĕmtēn ne áyāl e kéchéé éche nyéhóbé bán nyēbele'. ¹¹ A-baányañ, nhóbe nĕn áyāle bad ábe Kloo bélánǵé με bán nyé bĕn ne bĕn nyésenle'. ¹² Chõm éche rĭhóbéé éðĭi nĕn, átintē echĕn, baahóg béhóbe' bán "Nðĭi mod awĕ ahíde ayáge áde Paale", ðoñge bán, "Nðĭi mod awĕ ahíde ayáge áde Apolose", ábíní bán, "Nhíde ayáge áde Petro", bémpēe-'ε bán "Nðĭi mod awĕ ahíde ayáge áde Krĭstæ." ¹³ Néðē nyēhede ahób bán Krĭstæ akǎbné áte-yε? Με Paale-εé bêmboméé á awog á nló nĭmĕn'ε? Ké'ε á ðĭn áðĕm, με Paale, ðó bĕndusĕnné nyé? ¹⁴ Nságnan Dyöb nĕn meé menkĕndusĕnné nyé modmod éetóméé Kris-puse bó Gayos. ¹⁵ Né-ǎó, nyé modmod nyéēhĕlēē se nyéhób bán nyĕkudé edusen á ðĭn áðĕm. ¹⁶ (Mendusĕn kǎñne abum á ndáb áde Stefanuse. Méékāmtānnē pen με ndūsĕné mod ampée.) ¹⁷ Krĭstæ enkĕnlómmé με áðusen bad. Boñ

pen anlóm me âkal nkalanj mí bwâm, menkäl-le mó ésebán mbenlad e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyonj. Nzé mbenléd e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyonj né nkalanj tângene kwééd eche Yesue áwédé á awɔg, méebáá dyamdyam.

Paale ad Krístə adii ngine ne debyéé á Dyöb

¹⁸ Dyam áde ríhóbeé ádíi nén, nkalanj tângene kwééd eche Krístə áwédé á awɔg rídii chöm éche édé eyókél wée bad ábe béké á dū á muú. Bonj ne syánē bad ábe béküd e'soósonj, mímē nkalanj rídii ngine e Dyöb. ¹⁹ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb áhóbe áá,

“Měbel debyéé áde bad ábe bėwēmtan bán bėwóó debyéé ányinnēd nén déesaá dyamdyam, mēlūmēd-te nén mēé bad ábe bėwēmtan bán bėbíí dyam, bėébíí'ē dyamdyam.”

²⁰ Né-ɔó, élúmté nén bán mod a debyéé eésaá dyamdyam, meléede a mbéndé a bad bé Israel eésaá dyamdyam. Bad ábe bėlânge bad mekan ne debyéé enén pónde bėesaá dyamdyam. Dyöb álúmté áá debyéé dé nkõjsé ádíi eyókél ngēn.

²¹ Ngáne édíí bán Dyöb ábėnlédé áde debyéé ábel bonj bad bé nkõjsé bėebenlád ádab debyéé ábíí mó, mó Dyöb amaá atíi áá móssõnj alongé á bad ngáne bėdúbpe nkalanj míme sékaléē tângene Krístə. Kénēē bad ábe bėébíi Dyöb bėtéde nén bán póle e e'yókél é' bad chóó sékaléē. ²² Bad bé Israel bėdəə bán bėnyín e'chemléd é' menyáké bonj bėdúbē, bad bé Grikia-ē bėhede debyéé áde áchábé ámín. ²³ Bonj sé pen, sékale nén bán Krístə, Ane-awě-Bėwógté, anwé á awɔg. Ne bad bé Israel, mímē nkalanj rídii dyam áde bėnkēndəngé awóg ne

awóg dĕn, ne bad ábe bó-'ε béesĕ bad bé Israēl, nímĕ nkalanĭ nídí eyókél ngĕn. ²⁴Boŋ Dyöb áchénlé donĝe á bad ábĕ ábĕ bad. Bó donĝe á bad bédii bad bé Israēl, ábíní-'ε bad bé Grikia. Ne ábĕn bad nímĕ nkalanĭ nímĕ sékalεé nídí Krīstəə, mó adé ngíne e Dyöb, mó-'aá adé debyéé á Dyöb. ²⁵Chöm éche ényínnad née eyókél é Dyöb étómé debyéé á moonyonĭ. Eche chó-'ε ényínnad née ewəmwəw é Dyöb, étómé ngíne e moonyonĭ.

²⁶A-baányanĭ, nyékamten nyaa é bad éche nyébédé á pónidé eche Dyöb áchénlé nyé ábĕ ábĕ bad. Bad bé nköŋsé bĕnnyĭn nyé nguse é bad née bad ábe béwóó debyéé. Nyé nguse é bad nyébédé benkamlenε. Nyé nguse é bad nyĕmbíd á túmbé é benkamlenε. ²⁷Boŋ Dyöb ápwédé bad ábe bad bé nköŋsé bĕntĕdtĕ née e'yókél é' bad. Abelé nĕ ákwáged bad ábe béchágé yǎl á nköŋsé-te nĕn bán béwóó debyéé. Dyöb dĕmpwĕd-te bad ábe nköŋsé ményĭnnĕ née bad ábe béesĕ etógnĕn. Ambel nĕ ákwáged benkamlenε. ²⁸Dyöb dĕmpwĕd bad ábe bad bé nköŋsé bĕnnyĭnnĕ bán bédé nkóŋtéd, ápwĕd ábe bĕnnyĭnnĕ bán béesaá dyamdyam, bad ábe bĕnnyĭnnĕ bán béesaá dyam dé abelen. Dyöb dĕmbel nĕ álúmed nĕn aá mam nímĕ bad bé nköŋsé bĕnyíneé bán médé etógnĕn, méesaá chömchöm. ²⁹Ambĕl nĕ ábel boŋ modmod eékūmĕ' ekáá á tǎl á'sō é' Dyöb. ³⁰Chöm éche ábĕnlé nyé chóó ékáá boŋ nyĕbé mod nhóg ne Yesu Krīstəə. Mekan nímĕ Yesu Krīstəə ámbĕnlé, ne syánĕ, debí bán ádíi debyéé á Dyöb. Nédĕ, Yesu Krīstəə mó abelĕ boŋ syánĕ débelé mekan nímĕ métánĝéné, debé bad ábe básáá, mó-'aá aködté syánĕ á mbĕb-te. ³¹Né-óó, éténlédé á kálag e Dyöb

nén bán “Kéńzéé awě akume ekáá á tâl, ákume’ ekáá á tâl dásō áyāle dyam áde Sánḡwéé ábénlé mó.”

2

Paale aběnlédé ngine e Dyöb
ákal nkalanj tâḡgene kwééd eche Yesu

¹ A-baányan, áde nípédé áwēn ákale nyé nkalanj míme níhóbe mam tâḡgene Dyöb,* meébeńlád-taá e’yale é’mbáá ké’ε debyéé ámbáá. ² Membel nén áyāle áde nábédé áfinté echēn memmād á nlém-tē nén mēé meébeńlé dyam démpēe éetóméé ákal nkalanj tâḡgene Yesu Krístæ ne kwééd echē áwédé á awḡg. ³ Áde nábédé ne nyé menkēńkwognédte mmēn ábel nsón, mbwḡg nábédé me áte, nlém níhūnē-’ε me á abum. ⁴ Áde ní’yágté’áá nyé, nikanlé-’ε nyé, póle echē nílāḡgé’áá nyé eebédeé póle echē etéde bad nlém á abum echē edé debyéé ámbáá áte. Meékanle’aá-’ε nyé ne debyéé ámbáá ábel nén nyédúbe chōm éche nílāḡgéé nyé. Boḡ pen áde níkanlé’áá nyé nkalanj ní Dyöb, mekan míme níhóbe’áá mélúmté’áá bán ngine e Edáádəḡ é Dyöb edé áwēd-te. ⁵ Meéhede’aá mēé nyédúbe nkalanj ní Dyöb áyāle mod ábénlédé debyéé ámbáá ákale nyé mó. Boḡ nhedáá mēé nyédúbe nímē nkalanj ngáne Dyöb dēn ábénlédé eche ngine ábel nyédúbe.

Debyéé áde áhúú ne Dyöb

⁶ Kénē-’ε ámpē, nzé sēde ne bad ábe bémáá awúu áte á adúbe-tē, sēbelé sébeńlád debyéé nzé sēkanle bó póle. Adē debyéé pen déēbāḡkē debyéé áde mod a nkōḡsé ábenladté. Déesaá-’áá debyéé

* **2:1** Mam tâḡgene Dyöb; donḡe á kálag dé’só áwóó: mam tâḡgene mekan mé e’koḡnéd mé Dyöb.

áde ké benkamlɛɛ bé nkõɲsé bé' chii bébenladté. Abê benkamlɛɛ bédii bad ábe nímab nkamlɛn mébēē á esóɲ é pondé. ⁷ Debyéé áde sébenladté ádíi debyéé áde Dyõb ábágé sé. Sêkale ntii ní kun níme Dyõb ábénlédé áde debyéé abel. Ngen e'só Dyõb dénkênlúmedté modmod nímén ntii áte. Mmén ntii níme Dyõb átíídé ahóbé aá syánē ámpē dēbē áse e éche ehúmé á pónde echē ehúé'. Dyõb déntii aá mósbelé syánē nê se áde éēhāgēē nkõɲsé. ⁸ Nkamlɛɛ a nkõɲsé ké nhóg enkênsõɲténne ádén debyéé á Dyõb. Ayāle nzé bēnsõɲtēn chõm éche Dyõb ábéláá, né bēnkênwúú'é Sāngwéé a edúbé abome áde bēmboméé mós á awõg. ⁹ Bon kénê-'ε ámpē, éténlédé á kálag e Dyõb nén bán,

“Mam níme Dyõb ábõɲséné ábele ábē bad ábe bédáá mós, médii mam níme modmod éēnyĩnēē mbêd,

nímē modmod éēwõgēē mbêd,

níme modmod éēkāmtēnēē-'aá áwe nlém-tē mbêd.”

¹⁰ Mmén mekan mós Dyõb álúmté syánē. Echē edáádəɲ chós ánlõmmē álúmed syánē nímén mekan. Edáádəɲ éɲone mekan mésyā́l áte, ébíi-'ε mekan mésyā́l, kááɲne mekan mé Dyõb níme mod éeheléé-se awámsén asõɲtēn. ¹¹ Modmod eebýéé'é mewêmtēn mé mod ampée. Edáádəɲ éche édé mod áte chós ébyéé' nímē mewêmtēn. Melemlem nê dós modmod éebíi'é mewêmtēn mé Dyõb, étõmē Edáádəɲ é Dyõb. ¹² Edáádəɲ éche syánē déwóó ehúú ne Dyõb. Deewóó'é edáádəɲ é nkõɲsé. Dyõb ábágé syánē échén Edáádəɲ ábel désõɲtēn mam mésyā́l níme ábééné syánē nímē nsimé.

13 Né-óó, séēbēnlādtē e'yale ábe moonyon ábenladté áde debyéé áyáged bad. Bon sēbenlad e'yale ábe Edǎǎdǎn é Dyǒb élyágtéé sé áhób. Sēbenlad e'yale ábe Edǎǎdǎn élanǵéé sé tǎngene nímē mekan. 14 Mod awě eewóo Edǎǎdǎn é Dyǒb áte eedúbpéé mekan níme Edǎǎdǎn é Dyǒb élanǵéé bad áyāle anyíne mó eyókél. Eéhēlēē-ε mó asǒhten áyāle Edǎǎdǎn éche Esáá chēmpen chǒó éwǒngan bad ádol mekan mé Dyǒb áte bwám. 15 Mod awě awóo Edǎǎdǎn áte ádol mekan mésyāal áte bwám. Bon modmod eéhēlēē-se asǒhtén mewēmten níme ane mod. 16 Edé nén ngáne éténlédé á kálag e Dyǒb nén bán,
 “Nzé-módé abii mewēmten níme Sǎngwéé?
 Nzé-módé ahele se aléb-pe mó?”
 Bon syánē dewóo mewēmten níme Krístǎ.

3

Paale ad bembaledε bé Dyǒb bǒo bǒ moosyǎal bédii

1 A-baányan bé Krísto, meéhele'aá sé nláá nyé mekan ngáne rílanǵéé bad ábe adúbe ádāb áwúú áte áyāl e mekan mé Dyǒb. Bon nlanǵé'aá nyé mam ngáne rílanǵéé bad ábe béwóo mewēmten mé moonyon a ekob. Nyēbédé néε nkáál, mentéd nyé néε bad ábe bēmbóotéd ábé mod nhóg ne Krístǎ. 2 Abii dǒo nkáál nímwáa'é, eedyáǵké ndyééd eché elélé. Né-'aá me-ε mēmbóotédte nyé mam níme méelēle áte tǎngene nkalan ní Dyǒb ayáged. Menkényáǵédte nyé mam níme méwúú áte, áyāle ene pǒndé nyēnkēnkwoǵké ákob mó. Ké bǒob-pe nyéēkwǒgēē ákob mó. 3 Ayāle nyédii nyéhíde' mekan mé ekob é yǎl, nyēwánléné nhóg

ne aníní kónjí, nyé bĕn ne bĕn nyéswanṭán-ne. Bṵṵb áde nyédíi nyébeleé nímén mekan éelūmtēē bán nyédíi nyéhíde échĕn esíí é mekan mé ekob é yǎl-ε? A mbále, nyébeleé née bad ábe béwóó dásō nsōṅṅten mí moonyoṅ. ⁴ Chōm éche ékǎá boṅ rĥhōbē nĕn édii nĕn, átíntē echĕn bad behóg béhóbe bán, “Ndíi mod awĕ ahíde ayáge áde Paale,” ábíní-’ε bán, “Ndíi mod awĕ ahíde ayáge áde Apolose.” Enĕn ndín e mbeltéd elūmte’ bán nyĕwóó dásō nsōṅṅten mí moonyoṅ.

⁵ Bṵṵb-pṵṵ, nzéé Apolose ádíí? Nzéé me, Paale-’ε rđdíí? Bembaledε bé Dyōb ngĕn bóó sđdíí. Sĕwōṅgĕné nyé ádube Krĭstṵ. Sé mod téé abele nsón míme Sǎṅgwéé ábágé mó aá ábel. ⁶ Ndíi mod awĕ awéné mbál-e-bŭ, Apolose-’ε mó adé mod awĕ asyṵgé’áá ene mbál mendĭb áyāl, boṅ Dyōb dṵṵ dĕmbĕl boṅ mbál rĭkwoge’ saké sé. ⁷ Né-ṵṵ, mod awĕ awéné ne mod awĕ asyṵgé mendĭb bó mod-mod béesaá etógnĕn. Mod awĕ adé etógnĕn adíi Dyōb. Mó abele boṅ mbál rĭkwoge’. ⁸ Mod awĕ awéné ne mod awĕ asyṵgé mendĭb bébeleé nsón nhóg, Dyōb désābē-’ε bó mod téé nchoo ne nsón míme ábélé. ⁹ Bembaledε bé Dyōb ábe bébele nsón nhóg bóó sđdíí. Nyé bad ábe nyĕdúbpé-’ε nyédíi nĕṅgáne nzag echĕ Dyōb áwóó. Nhele rĥhĕgtĕn-ne nyĕmpĕ ábé nĕṅgáne ndáb echĕ Dyōb álóó’.

¹⁰ Mbĕnlédé nsimé míme Dyōb ábágé me ábel nsón nĕṅgáne nlóó-ndáb awĕ awóó debyéé álōṅ ndáb. Mensáá nsón rĭ Dyōb átíntē echĕn, bembaledε bémpĕe békeené nsón míme rĭsáádé á’sō. Boṅ kĕnzéé awĕ álóó’ atĕṅgĕné atéd pōndé ngáne álóó’ é ámĭn e nsón míme bé máá asáa.

¹¹ Ayāle modmod éhĕlēē-se ábel nsáaned mémpĕe

éetóméé níme nímáá abel. Mmê nsáaned rídii ayáge áde n'iyágté nyé tângene Yesu Krístæ nén meé, Dyöb ásoo' áded alongé mbwiined ne Yesu Krístæ. ¹² Donje dé bembæledε bébenlad bwēm nêngáne gól, sílva ne meláá mé etógnén âkεεn nímê nsón á'sō. Bembæledε bémpēε-ε bébenlad bwēm bé nsón bémpēε ábe é'bídé áyāl e mel, ne ábe é'dé byaá, âkεεn nsón á'sō níme básáádé. ¹³ Póndé epě echē moosyāāl anyinnē nyaa e nsón echē mod téé ápédé abel. Ayāle á epun éche Yesue ápéé ábidéd mam mésyāāl áwed. Ebē nêngáne mod awě ahédé bwēm á dŭ, boŋ muú mbēl anyín éche éhele-se éhyáj ne eche éehélé-se éhyáj. ¹⁴ Nzé nsón níme mbæledε ábélé ámīn e nsón níme bémáá asáa méehyáa, né ákud nsábe. ¹⁵ Boŋ nzé nsón níme mbæledε ábélé ámīn e nsón níme bémáá asáa nhyáá, ane mbæledε éekudté chōmchōm, boŋ kénê, mwēn ádii abé mod nhóg ne Krístæ. Boŋ pen ábē nêngáne mod awě abídné mehélé á ndáb-te echē ehyáa. Adii abé á alongé boŋ chōm ésyāāl éche áwóó émad ahyáj.

¹⁶ Ndúbpé meé nyébíí bán nyédii abón áde Dyöb ádyεε'é áte. Edaðəŋ é Dyöb édé átínté echēn.

¹⁷ Kénzéé awě abébte abón á Dyöb, Dyöb débēbēd ane mod, áyāle nén wée Dyöb ádyεε'é ádii hōm áde ádé ngəŋgú. Nyébēn-naá nyédé ádé hōm áde ádé ngəŋgú.

¹⁸ Modmod eédōgē yāl. Kénzéé awě awémténé átínté echēn aá mōwōō debyéé á nkōŋsé-te wēn, átímed yāl eyókéł é mod ábel boŋ ákoŋ debyéé awón. ¹⁹ Nlāŋge nyé nén áyāle, dyam áde bad bé nkōŋsé bényíneé bán áde debyéé dōó Dyöb anyíneé née eyókéł é akan. Debíí bán nén ádé mbále áyāle

éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Bad béwêmtan bán béwóó debyéé bon Dyöb ábenlad ádab debyéé dën ákób ádab akwâb.” ²⁰ Eténlédé ámpē nén bán, “Sáŋgwéé abíí aá bad ábe béwêmtan bán béwóó debyéé ádab debyéé déesaá dyamdyam.” ²¹ Né-óó, modmod eékūmnē baányon ekáá á tâl, áyāle nyéē Dyöb ábágé bwēm é’syāāl. ²² Dyöb álómé me, Apolose ne Petro áwōngēn nyé. Bwēm é’syāāl ábe Dyöb áhágé á nkōŋsé, abagé nyé bó ábenled. Ké nyébé á alonjé ké’ε nyēwé, Dyöb ábélé nê á mbon nímēn. Mekan-ne níme mébenlad ne nyé bōob ne níme mébenléd ne nyé á pónké eche ehúe’ á’sō, médii á mbon nímēn. Abén bad bésyāāl ne ábén bwēm é’syāāl Dyöb ábágé nyé bó. ²³ Nyédii bad ábe Krístæ, Krístæ mó-’ε abé ane awē Dyöb áwóó.

4

Paale aá Dyöb ápwédé bó ábele Krístæ

¹ Nyétêd sé nêŋgáne bad ábe bébenle Krístæ, ábe Dyöb ábélé aá bélânge bad mekan mé e’kōŋnéd. ² Chöm éche éhednad bán échē ndín é bembæledε bébel édii ábel nsón bwâm níme echab sãŋ ábágé bó aá bébel. ³ Bon me meewóó’ε pónké ábel ne kéchéé éche nyé ké’ε mod ampée áwóó áhób tâŋgene nsón níme Dyöb ábágé me aá mbel. Ké mmēn meehóbéé tâŋgene nsón níme mbeléeé, ké mbóó ké’ε méebóó’ε. ⁴ Meenyínéé awusé ké ahóg áyāl e nsón níme mbeléeé bon nê déēlūmtēē nén bán chöm ésyāāl éche mbeléeé étāŋgéné. Sáŋgwéé mwēmpēn mó abíí nsón níme mbeléeé, ké rítāŋgéné ké’ε méētāŋgenéé. ⁵ Né-óó, nyéehóbé bán mod abelé nsón ní bwâm ké’ε abelé nsón mé mbéb áde pónké

éēpēdēē âbel nê. Ene póndé ēpě áde Sánjú Yesu Krístəə áπεέ. Ade áπεέ, âbidēd bwēm ábe é'béde á ehíntén-té á e'nyínen bé ekíde abídéd-te bad mewēmten áwed míme modmod énkēmbí'é. Ene póndé dó-'aá Dyöb dékenné mod téé ngáne ápédé nsón abel.

⁶ A-baányan bé Krísto, nhóbe' nímén mésyāāl áyāl echēm ne Apolose áwóngen nyé ásōhten. Ntéde sé bad bébe nēngáne elánsén âbel nyéyáge e'yale ábe béhóbeé nén bán “Mod ábele dásō mekan míme méténlédé.” Modmod ekumné mod nhóg ekáá á tâl se ányíne aníní nkóhtéd. ⁷ Dyöb áhágé mod nhóg etógnén tómaa aníní-yé? Cheé mod ádíí éche Dyöb déebeléé bon abé? Cheé-ō mod ákuménne ekáá á tâl, áde édíí bán kéchéé éche mod ádíí Dyöb dōō ábélé mó?

⁸ Bōōb nén nyélúmte byánán nyēwóó chōm ésyāāl éche nyétógnéné. Nyélúmte byánán nyésudé nhōn. Nyētēdté sé bembəledε, nyé bēn nyēwēmtan bán nyédíí kâñ. Mendāñ nén mēé nyékon kâñ abé âbel bon sémpē sékamlan ne nyé. ⁹ Nwēmtan nén mēé Dyöb ábélé áá sé bembəεε bé nlómag sébê nēngáne bad ábe béesē etógnén átínté e bad. Sédíí nēngáne bad ábe bétómté mbakú bán béwê. Nhóbe nén áyāle bad bésyāāl bēnōne sé ányín chōm éche ébenlad ne sé. Saá-kaá bad bēnpen bon káñ ne ángel éñone sé. ¹⁰ Bad bényíne sé néε e'yókél é' bad áyāle sébenléé Krístəə. Bon nyépen nyēwēmtan bán nyēwóó debyéé áyāle nyédíí nhóg ne Krístəə. Bad béwēmtan bán séewóó'é ngíne âbel dyamdyam bon nyēwēmtan bán nyēwóó ngíne echē ehúú ne Dyöb. Bad béebagéé sé edúbé bon bébage nyé

edúbé. ¹¹ Kóōηne ne bōōb, séewóó'έ chōm éche sédyágkē ne éche sémwágkē. Séewóó'έ mbóté éche ékwógé sé ahé. Sēyōgké mbéte akud á mekáá mé bad. Séewóó'έ wέε sédyεε'έ. ¹² Sēbele ntü ní ngíne ábel boη sékud chōm éche séwōnganné éched yāl. Nzé bad bésyáθ' sé sēlânge bó bán mekan mébéεn bó bwâm. Nzé bad bébele sêkude metake, sêwεsan. ¹³ Nzé bad béhóbe sé mekan mé mbéb áyāl, sêhóbe bó mekan mé bwâm áyāl. Ké bōōb bad bédii bénýine sé mbinde áwab dīd-te. Séēsaá dyam dé abelen áwāb.

¹⁴ Ntele nén saké áwóged nyé e'sōn boη ntenle nyé áléb nyé tângene mekan míme nyétânjéné abii. Ayāle nyédii nêngáne ábēm bán ábe rídáá. ¹⁵ Kénéε édii bán nyéwóó bemeléede bé Krīsto híin, mod nhóg mwēmpεn mó adé nêngáne sáá awên. Apεen áde mípíinéde nyé nkalan ní bwâm ábéle ndii nêngáne sáá awen a Krīstā. ¹⁶ Né-óó, ncháa nyé nén mée nyébele mekan míme mémpē mbelεé. ¹⁷ Nén dōó ákáá boη rílōmē Timotiε áwēn. Adii nêngáne awem mwān á dīn á Sāngú. Ndáá mó, ayōgké-'ε mekan abel ngáne éhednadté. Nzé apedé ákamtén nyé nyaa e alongé eche níwóó nêngáne mod a Krīsto. Ene nyaa e alongé edé nchoo ne chōm éche ní'yágtεé mwembé ké ríhéé míme ríkagké áte áyáged. ¹⁸ Nyé donje á bad nyédé kúmbe, nyéwēmtān bán méepaá áwēn. ¹⁹ Boη nzé Sāngwéeé akwënténé, nkwogé apε áwēn. Ene pónde-'aá méhédté áte ábii chōm éche ábé bad ábe bédé kúmbe békoo'έ abel. Mébii ké békōnté ngíne awóη echē ehúú ne Dyōb ké'ε nsəl ngên móó bébelεé áte. ²⁰ Nkamlεn ní Dyōb méesaá chōm éche édé á nhóbtéd, boη rídii ngíne echē elúmte'

á mbeltéd. ²¹ Ahéé abõḡnedé nyé, nyêdäá bán nze mpedé áwēn ríkógsan nyé áyāl e kúmbe eche nyédíí ké'ε nyêdäá bán nze mpedé rílúmed nyé nlém mé edəḡge, ríchedne nyé yǎl?

5

Paale ahóbe tâḡḡene akáb dé mesón á mwembé ní Kōrinto

¹ Nwógé nén bán mod nhóg átíntê echên akábe asón, nyaa e asón echê ké bad ábe béebíi Dyõb béehelée se békāb. Chõm éche ríhóbeé édii nén meé, mod nhóg átíntê echên akábe asón ne sáá mwaád. ² Chán-nõ nyéhεle nyêbé kúmbe áde édii bán ane mod mímē mbéb rítāḡḡéné nyé dásõ ndutul awóged. Mó awě abele enén ndín e dyam, nyétāḡḡéné née nyénáné mó átíntê echên. ³ Nhóbe meé nyébel nê áyāle kénée méesaá ne nyé, nkamtan nyé pónde téé. Nhóbe byánán ndé ne nyé nén meé mmaá mbakú atómed, ⁴ ne kunze eche Sāḡgú Yesu Krístäá ábágé me, nhóbe nén meé nyékógsen ane mod awě abélé mímē mbêb. Nzé nyêlādné, ébê byánán ndé ne nyé, awed Sāḡgú Yesu Krístäá ábe nyé ngine ábel kéchéé éche nyéwémténé abel. ⁵ Nheḡe meé nyébe ane mod á mekáá míme Satane ábel boḡ Satane ábébed échē ekob é yǎl. Kénée édii bán Satane ábēbēd échē ekob é yǎl, Yesue äsõḡ échē edäádəḡ á epun éche ápéé ákáad.

⁶ Nyéetāḡḡeneé kúmbe abé. Nyébii nén bán mbumé ní ngun rísonle' nze béhéde mwǎ esulten áwēd-te, melemlem nê dõó ane mod awě abelé mímē mbéb áhele ábel bad bémpēe bébel mbéb. ⁷ Nyéhūd esulten é nchun ésyāāl, ábel boḡ nyébé nēḡḡáne mbumé mékōālē míme méēwóo esulten,

né-'áá nyékóó abé. Nyêdé nén áyāle Krīstəə anwé á nló nímēd. Mó ambé née Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awě bēmbéé née mendε mé ngande e Nnyíme-ámín, áyāl e mbéb ní bad. ⁸ Né-ǎó, nyéwōg menyīŋge ne ene ngande, esulten é nchun éēbāg ámpē. Abé ádēd ábê pón dé ésyāāl nēŋgáne abé á bad bé Dyōb, deébēlē e'bébtéd é' mekan, deebébé-'ε nlém á abum. Boŋ pen déwōŋ abé dékōālē, déhíde Krīstəə ne nlém nhóg, dékale-'ε mbále.

⁹ Kálag echē mēntelēé nyé menláá nyé mēé nyéēhōŋné' bad ábe békábe mesón. ¹⁰ Saké bad ábe béedúbpe Dyōb bóó nhóbáá, kénéé édíí bán bó donge á bad békábe mesón, bédé ngoód, bédé bechíb, donge ábenlé-'ε myōb mé metóm. Weéhēlēē-se ebāŋ échén ndín é bad á yāl káŋ né ehídté á nkōŋsé. ¹¹ Boŋ bad ábe mēntelēé nyé mēé nyéēhōŋnē bédíí bad ábe béchágé yāl bán bédíí bad bé Krīsto boŋ békābē mesón, bébé ngoód, bébagé myōb mé metóm edúbé, béhōbē bad mekan mé mbéb á yāl, bémwāg mīm bwāmbwam mékōbē bó, bébé-'ε bad ábe béchíbe'. Nyéedyág ké ndyééd ne échén ndín é bad. ¹² Meewóó'é kunze ké póg áhób mēé békógsen bad ábe béesě bad bé Dyōb. Bad ábe bédé á mwembé-te bóó nyétāŋgéné akógsen. ¹³ Dyōb dóó dékāād bad ábe béesě á mwembé-te. Éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nyéhúđ mod awě abele mbéb átíntē echēn.”

6

*Mod eesámné mwānyan
wéé bad ábe béedúbpe Krīstəə*

¹ Nzé nyé mod ké ahéé awánléné mwānyan a Krīsto dyam, éekāg wée mod awē eedúbpe Krīstəə aá ákáad bó. Boŋ pen áke wée bad bé Dyöb ábel bétimed bó ásē. ² Nyébii nén bán bad bé Dyöb bóó békāād bad bé nkōŋsé. Né-óó, ngáne édíí bán nyéēkāād bad bé nkōŋsé, nyétāngéné née nyékáadteé mpíntéd mé mekan. ³ Nyébíí bán syánē-éé dékāād ángel. Née édíí-'aá nê, chán-nō déehelée baá mam ábe bétoge mbóó áfíntê echen mbwε-tée amad? ⁴ Né-óó, nzé échê ndín é mam épédé áfíntê echên, nyéētīm chó née atéd, nyékēēn wée bad ábe mwembé méētédēē née dyam bán bóó bémade nyé chó-yε? ⁵ E'sôn ne nyé. Nédē modmod eesaá áfíntê echên awē awóó debyée ákóm nsaŋ áfíntê e mod bó mwānyan ábe bewartléné-yε? ⁶ Boŋ mod atime mwānyan akεen á kóte, bad ábe béedúbpe Dyöb békáadte-'ε búmō. ⁷ Asómēn áde nyésōmneé nhóg ne aníníí á kóte álúmte bán nyékwédé ne akwε dēn. Edé mboŋ mwānyon ŋpanen wε tómaa wε ákεen mó á kóte. ⁸ Boŋ nyétíme nyēpanne, nyédoge-'ε nhóg ne aníníí, nyēbele nê káāŋne wée baányon bé Krīsto. ⁹ Nyébii nén bán bad ábe bébele e'bébtéd é' mekan béebáá á nkamlēn rí Dyöb. Modmod eédōgē nyé. Bad ábe békábe mesón, bad ábe bébenle myöb mé metóm, bad ábe békábe mesón á ndáb e e'wóngé, baachóm ábe bénaŋnad baáb baachóm bémpēe, ábén bad bésyāāl bó modmod béebáá á nkamlēn rí Dyöb. ¹⁰ Bad ábe béchíbe', bad ábe bédé ngoód, bad ábe bébágé yāl á amwé á mīm, bad ábe béhóbe bad mekan mé mbéb á yāl ne bad ábe bédumne bad bwēm bó modmod béebáá á nkamlēn rí Dyöb. ¹¹ Nyé donje á bad nyēbeláá échén ndín é mekan.

Boŋ á dīn áde Sánjú Yesu Krīstəə ne á Edəəðəŋ éche ádeð Dyöb, béhúdé nyé nímén mbéb á yəl, nyéde bad ábe bésáá, Dyöb ábánné nyé née bad ábe bésáá, nyéköbnédé-’ε á’sō é’ Dyöb.

Nyébenlad échen yəl ábe Dyöb edúbé

¹² Nyé mod nhóg ahele ahób aá, “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídáá abel.” Nê adé mbále. Boŋ pen saké chöm ésyāā́l éche mod ábeléé éwōŋgan. Mod ahele ahób aá “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídáá abel.” Boŋ chöm ké éhéé éetāŋgenéé née étedéé me ntāŋ. ¹³ Mod ampée ahele ahób aá “Bébélé ndyééd áyāle abum, bébēl-le abum áyāle ndyééd.” Nê adé mbále. Boŋ Dyöb débēl ábē bwēm bēpě́ á asóg. Dyöb débeleé alongé á moonyoŋ aá bébenle mbinde é mekan boŋ abelé dó aá bébenle Sāŋgwéé, Sāŋgwéé mó-’aá atagne yəl e moonyoŋ. ¹⁴ Dyöb dēmpuúđ Sāŋgwéé, nê dó-’aá ábenlédté eche ngíne ápuud syánē. ¹⁵ Nyéebii’é nén bán échen yəl chóó édé pág éche ébéle yəl eche Yesue-ye? Né-óó, nhele ntéd pág é yəl éche Krīstəə boŋ níke rílatén ne yəl e akwalee-ye? Eetāŋgenéé abé nê mbéd! ¹⁶ Ké’ε nyéebíi’é bán mod awě atédé eche yəl boŋ álatén yəl e akwalee abelé búmō bétimé yəl póg-ε? Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Eché yəl ébe étim yəl póg.” ¹⁷ Boŋ mod awě mó-’ε adé nhóg ne Sāŋgwéé abele átīm mod nhóg ne mó á edəəðəŋ. ¹⁸ Nyéewóó’é dyam dé abel ne mbinde é mekan. Mbéb ké ríhéé mémpēe níme mod ábeléé méenənée eche yəl. Mod awě akábé asón abelé mbéb tāŋgene eche yəl. ¹⁹ Nyéebíi’é bán échen yəl édii abón áde Edəəðəŋ éche Esáá édyee’é áte-ye? Dyöb dóó ábágé nyé échen yəl. Saké nyé nyéwóó

chó, Dyðb dōo áwóo nyé. ²⁰ Dyðb ácháné nyé ne nkun níme ríchábé ámín. Né-òó, nyébenled échen yǎl ábe Dyðb edúbé.

7

Paale alébe bad tângene e'wóngé

¹ Bōob-pōó, mēlāā nyé tângene mekan níme nyétélé á kálag echē nyéténlé me. Ebóó bán mod eewóó' mmwaád.* ² Boŋ ngáne édíí bán akáb dé mesón ábúú áte bwámbwam, ébóó bán mwENCHÓM téé áwōŋ awe mmwaád, mmwaád téé-ε awōŋ awe nchóm. ³ MwENCHÓM téé atâŋgéné ábelé' mekan níme mwENCHÓM atâŋgéné mwaád abele, mmwaád téé-ε atâŋgéné ábelé mekan níme mmwaád atâŋgéné nchóm abele. ⁴ Mmwaád mwēn eékamlánné eche yǎl, nchóm mó akamlan mó, melelem nê dōo mwENCHÓM eékamlánné eche yǎl, mwaád mó akamlan mó. ⁵ Nyé ábe nyêwóngé, mod ké nhóg eebáŋné waáb e'noŋ é'sē, éetóméé né nyé bēn nyêchēmténé bán nyébel nê á esōŋ é pōndé, ábel boŋ nyêwōŋ pōndé e bwám ákáne. Boŋ pen ámbíd e nê nyêtâŋgéné abé ámpē ngáne nyénsēbēē abé, ábel boŋ Satane eépiinád nyé mekágsen ákáb asón. ⁶ Meehóbéé nēn mēé nnyágte nyé ábel nê, boŋ nhóbe mēé nê dōo ébóó bán nyébel. ⁷ Mendāŋ pen mēé bad bésyāāl bēbē áde béewōŋnéé néε me. Boŋ mod téé awóo nde eche Dyðb ábágé mó. Abelé donge á bad aá béwōŋ mewēmtēn áwōŋ mmwaád ké'ε nchóm, ábēl-le ábíníí aá béewōó'.

* **7:1** Eewóó' mmwaád, donge á kálag áwóo: eénaŋnáád mmwaád.

⁸ Bɔɔb-pɔɔ nlânge nyé bad ábe béēwōɔ bebaád ké'ε bechóm ne ábe bédé bekúd mée, ébóó bán nyéewóó bebaád ké'ε bechóm ngáne me-ε méewóó'é. ⁹ Bɔɔ pen, nzé nyéehel yál akób, mod-téé awón mmwaád ké'ε nchóm. Nhóbe nén áyāle édé mboɔ mod áwón mmwaád ké'ε mmwaád áwón nchóm, tómaa áwón esíí é ngíne áte wéé né mɔɔnwón áde wéewóó'é.

¹⁰ Bɔɔb-pɔɔ, ne bad ábe béwóó bebaád ké'ε bechóm, saké me nhóbe' pen, Sánjú Yesue mó ahóbe'. Ahóbe nén aá mmwaád eetâɔgenεé nchóm atεde. ¹¹ Bɔɔ nzé édé bán atēdté nchóm, atâɔgené adyεε ésebán awóó' nchóm ampée, ké'ε bó nchóm bétim ásē. Mwenchóm-me eetâɔgenεé nēe ánáné mwaád á e'wónge.

¹² Bɔɔb-pɔɔ, ne nyé bad ábe nyêlyagé ásē, me-éé nhóbe' saké Sánjú Yesue. Nhóbe nén mée, mod awě adúbpé awě awóó mmwaád awě eedúbpe bɔɔ ákwentén aá búmɔ bédyεε, ane mod eénānē' ene ndín e mmwaád á e'wónge. ¹³ Nzé mmwaád, awě m-ε adúbpé awóó mod awě eedúbpe awě akwenténé mó awón, ane mmwaád eetâɔgenεé ane mod atεde. ¹⁴ Nhóbe nê áyāle nzé mod awě eedúbpe awóó mmwaád awě adúbpé, ákobnéd á'sō é' Dyɔb, abé áde ádíí mod nhóg ne mmwaád awě adúbpé. Melemlem, nzé mmwaád awě eedúbpe awóó mod awě adúbpé, ane mmwaád ákobnéd á'sō é' Dyɔb abé áde ádíí nhóg ne mod awě adúbpé. Nzé énkembé nê, né bán ábe ábén bad béchyáa'ε béekobnádté á'sō é' Dyɔb. Bɔɔ édé nén bán békobnad á'sō é' Dyɔb. ¹⁵ Bɔɔ pen nzé mod awě adúbpé awóó mod awě eedúbpe, bɔɔ awě eedúbpe ahóbe aá e'wónge é'maa nyétēde,

é'maa. Nzé nê ábénlédé, mod awě adúbpé awóo kunze ádyεε nê ésebán bényágte mó ádyεε á ndáb e e'wóngé. Dyöb áhede aá syánē débê nsaη ne nhóg ne aníní. ¹⁶ Wε, mmwaád awě adúbpé Yesue, kapóg ehεle ésōη alongé áde awoη nchóm awě eedúbpe. Melemlem ne wε mwεnchóm awě edúbpé, kapóg ehεle ésōη alongé áde awoη mmwaád awě eedúbpe.

Paale aá bad bebê ngáne Dyöb dēmpwεdté b́

¹⁷ Boη pen Sánjú Yesue amaá atii ngáne alongé áde syánē mod té átánǵéné abé. Né-óó, syánē mod téé ábê nyaa echě ámbēē áde Dyöb dēmpwεdté syánē aá débê ábē bad. Adén dyaμ d́oó rílanǵεé mwembé té. ¹⁸ Nzé edé mod awě bēmmadté ayag boη ámbid e pónde Dyöb ápwēd wε, weétimē e'chemléd ahúd ábe é'lúmte nén bán bēn'yág wε. Melemlem, nzé edé mod awě bēnkēn'yagké boη Dyöb ápwēd wε, weémwāg-sε béyāg wε. ¹⁹ Ké béyagé mod ké'ε béeyagéé mó, nê déesaá etógnén. Chóm éche édé etógnén édii áhíd mbéndé é Dyöb. ²⁰ Mod téé ábê nyaa echě ámbēē áde Dyöb dēmpwεdté mó. ²¹ Nzé wembé ntāη á pónde echě Dyöb dēmpwεdté wε, nén déetagté wε. Boη nzé echoη sán ahóbé aá wéebáá ntāη ámpē, ékōb áned. ²² Mod awě ambé ntāη Dyöb ádēhób aá mópwεde mó adii néε kunze áyāle Sánjú Yesue ahúde mó á mehaη. Melemlem ne mod awě enkēmbé ntāη Dyöb adēhób aá mópwεde mó. Apwεd áde Dyöb ápwédé mó ábélé adii ntāη awě Krístæ. ²³ Dyöb ácháné nyé ne nkun míme ríchábé ámín. Né-óó, nyéewóglán bad ábe bélānge nyé mekan míme nyétánǵéné abel. ²⁴ A-baányan, nhede

meé mod téé áwōη alongé áde ánwōηgē áde Dyōb ápwédé mó.

*Paale ahóbé tâηgene bekúd
ne bad ábe béewóo bebaád ké'ε bechóm*

²⁵ Bōob-pōó, tâηgene bad ábe béewóo bebaád ké'ε bechóm, Sâηgú Yesue eelângeé me chōm éche rítâηgéné nyé aláa tâηgene ádén atón. Boη ké nê, awōηgen áde Sâηgwéé áwōηgéné me ábé mod awě bad bésúmé nlém áyāl, mēlāā nyé dyam áde ríbíi meé átâηgéné. ²⁶ Nnyíné nén meé ngáne ndutul édíi enén pónδέ, ébóó bán mod adyεε ésebán awóó' mmwaád ké'ε nchóm. ²⁷ Nzé mod amaá mmwaád awóη, eétēdtē mó. Nzé mod eewóo mmwaád, eéhēdē mmwaád awě áwóó'ε. ²⁸ Boη nzé mod awóó mmwaád, eébeléé mbéb. Nzé mmwaád-te awóó nchóm eébeléé mbéb. Ké nê-'ε bad ábe béwóó bebaád ne bebaád ábe béwóó bechóm békudé metake híin á alongé ádāb. Nzōm eché ekáá boη ríhōbē nê edíi, nhede meé béekudé rímén metake.

²⁹ A-baányan, chōm éche ríwémténé nyé aláa edíi nén, pónδέ echě déwóó á nkōηsé edé esōη. Né-ōó, bootya bōob mod awě awóó mmwaád ábíi nén aá mmwaád eésaa chōm éche étómténé etógnén abé áwē alongé. ³⁰ Melemlem ne bad ábe bésudne', béētédé nê nēε dyam áde átómténé etógnén abé. Abe bó-'ε bédé menyīnge, béētédé nê nēε dyam áde átómténé etógnén abé. Bad ábe béchane bwēm béētédé bán bwēm ábe béchanεé bōó é'tómténé etógnén abé á alongé ádāb. ³¹ Bad ábe behíde mekan mé nkōηsé ámbíd, béebanné nlém á yāl e rímé mekan. Áyāle mekan mésyāāl ríme débεléé á nkōηsé-te chíi, mēpě á asóg. ³² Nhede

mée dyamdyam déetagté nyé nlém á abum. Mod awě eewóo mmwaád, Sǎngwéeé móo ákamtanné pón dé ésyāāl, ngáne áβenlé-’ε boŋ awóged Sǎngwéeé menyiŋge. ³³ Boŋ mod awě awóo mmwaád mekan mé nkōŋsé mwēn ne mwēn móo ákamtanné pón dé ésyāāl. Pón dé téé akamtan ngáne átǎŋgéné mwaád menyiŋge awóged. ³⁴ Né-ǎó, akamtan mekan méβε akamtεn ahóg. Mmwaád-te awě eewóo nchóm, ké’ε mwān a mwaád awě eé bíi mwεnchóm, Sǎngwéeé móo ákamtanné ne ngáne áβeléeé mó. Mekan mé syāāl níme áβeléeé níme nlém rí syāāl ní bǎg áhed áβel á sǎŋ á’ sō é’ Dyōb. Boŋ mmwaád awě awóo nchóm mekan mé nkōŋsé mwēn ne mwēn móo ákamtanné. Pón dé téé akamtan ngáne átǎŋgéné nchóm menyiŋge awóged. ³⁵ Nhóbe ní mēn mekan mé syāāl áβel boŋ méwōŋgen nyé. Meehóbéeé mée nyétǎŋgéné mó ahíd. Boŋ nħede mée níwōŋgen nyé áhíd chóm éche étǎŋgéné áβel boŋ nyéβenle Sǎngwéeé ne nlém nhóg.

³⁶ Nzé mod anyíne aá móoħenlé yǎl akób ásin kǎŋ mówōŋ mmwaád awě áhóbé aá mówōo’, ákag á’ sō áwōŋ mó ngáne ní mē mewēmtεn mélǎŋgé mó. Né déesaá mbéβ. ³⁷ Boŋ nzé mod amaá atíi áwe nlém-tē, áde béēnyāgtéé mó boŋ akóbé yǎl, amadé-’ε á nlém-tē aá móo wōŋgé ane mmwaád awě áhóbé aá mówōŋ, né áβelé dyam áde áde bwām. ³⁸ Né-ǎó, nzé mod awóo mmwaád né áβelé dyam á bwām. Mod awě mó-’ε akóbé yǎl boŋ eewóo mmwaád áβelé dyam áde ábóo bwāmbwam.

³⁹ Mmwaád awě awóo nchóm átǎŋgéné abé ne nchóm á alongé áde ásyāāl. Boŋ pεn nzé nchóm awédé, awóo kunze áwōŋ mod awě ádáá. Ane mod pεn átǎŋgéné abé mod awě adúbpe Sǎngwéeé.

40 Boŋ ne me, nnyíné meé mmwaád awě nchóm awédé, ăbē menyinŋe nzé adyéé nê áde éewóó'é nchóm ampée. Mbíí nén meé Edáádəŋ é Dyöb chóo élyágte me áhób nímén mekan.

8

*Paale ahóbe t̄ŋgene medyé
níme bébagéé e'diidinge*

¹ Bəəb-pəó, nhóbe t̄ŋgene medyé níme bad bébagéé e'diidinge née mende. Edé mbále ngáne éhóbnédé nén bán “Syánē moosyáál debíí dyam.” Ene ndín e e'bíi bé akan ebele mod abág kúmbe. Boŋ edəŋge éwéde syánē áte. ² Nzé mod awēmtan aá móbíí dyam, ane mod eébíí'é dyam ngáne átəŋgéne abíi. ³ Boŋ nzé mod adəá Dyöb, Dyöb ábelé abíí mó.

⁴ Bəəb-pəó, r̄hób t̄ŋgene adyé dé medyé níme bébagéé ediidinge née mende. Debíí nén bán e'diidinge, nédē myöb níme bébénlé mekáá, méesaá dyamdyam. Dyöb ahóg dəmpen dóo ádé. ⁵ Bad béhóbe bán myöb mémpēe níme béchəgéé bán myöb méde á nkoŋ ní mín ké'ε á nkoŋ r̄sé. Edé-ε mbále bán myöb níme bad bēn bébénlé mekáá ne besəŋgwéé bé nkōŋsé híin bédé. ⁶ Boŋ kénē debíí bán Dyöb ahóg dóo ádé. Mó adé Titée awě ahəgé chōm ésyāāl, mó akəá-ε boŋ debé á alongé. Səŋgwéé nhóg mwəmpen-naá adé. Mó adé Yesu Kr̄stəə. Mbwiined ne mó dóo béchəgé chōm ésyāāl. Mbwiined ne mó dó-'aá dédíí á nkōŋsé. ⁷ Boŋ saké moosyáál abíi nímén mekan. Doŋge á bad pen béménténé ábē e'diidinge edúbé abe nyaa eche káəŋ ne chíi nzé bédyág medyé, bédíi béwēmtan bán bébage níme myöb edúbé. Nlém

méewúú' é b́ abum, né-óó b́ewêmtan bán nímê medyé mébele béēsāā' é á'sō é' Dyòb. ⁸ Ndyééd ééhēlēē-se ébēl bad bésáŋ á'sō é' Dyòb. Deéhēlēē-se debé bad bé mbéb nzé dedyéédé ch́ó ké'ε debé bad bé bwâm áde déedyédéé ch́ó. ⁹ Nyétêd pón dé pen ngáne nyébenladté kunze echē ebāgnédé nyé bad bé Krīsto. Nyébenlad ch́ó nyaa eche nyéēbenlé se áben baányan bé Krīsto ábe nímab nlém méewúú' é á abum b́hún á mbéb-te. ¹⁰ Nzé mod awē nlém méewúú' é á abum anyiné nyé ábe nyéhóbé bán nyébíí akan nyédyág medyé á abón áde nímê myòb, nyéebíí' é bán nén dētēd mó nlém á abum ádyé medyé míme b́bágé ábē e'díidinge néε mendε-yε? ¹¹ Né-óó, wε awē echágé yāl wεé mod awē abíí akan, ehede wεé mwānyon awē Krīstəə áwédé áwe nló awē áyāle ábòŋ e'bíí bé akan-ε? ¹² Nzé ebelé mbéb wéε mwānyon, né Krīstəə móó ébélé mbéb áyāle ebelé mwānyon a Krīsto ebébtéd, ebébté-' é mó nlém á abum. ¹³ Né-óó, nzé ndyééd eche ŕdyágkē ebele mwānned a Krīsto ahúne' á mbéb-te, né méedyáá ene ndyééd ámpē mbéd, ábel bon, éēbēlē se mwānned ahún á mbéb-te.

9

Kunze e bembapεε bé nlómag ne nsón míme b́étáŋgéné abel

¹ Mε, Paalε ndíí mod awē awóó kunze nēŋgáne bad b́empēe ábe b́edúbpé. Ndíí mbapεε a nlómag. Nnyíné Yesuε, Sāŋgwéé awēd. Nyéē nyédé nēŋgáne mbakú áyāl e nsón míme Sāŋgwéé ábélé mbwiined ne mε. ² Ké bad b́empēe béēnyínē mε nēŋgáne mbapεε a nlómag, nyépen nyékobé mε nén bán

ndii mbapεε a nlomag. Abé áde nyédíí ne Sǎngwéé nyé bĕn nyédé néε e'chem ábe é'lúmte bán ndii mbapεε a nlomag.

³ Mekan míme míbelé n̄lāngē bad ábe béhōbe mε mam áyāl médíí nén: ⁴ Séewóó'é kunze bad ábe sé ndyééd ne mmítéd áyāl e nsón míme sébeléé-yε? ⁵ Séewóó'é kunze átéd mmwaád awě adúbpé Krístəə áhoon sé áke meke melemlem ngáne ábíníí bembapεε bé nlomag bébeléé-yε? Saá nê dóo Sǎngwéé baányan ne Petro bébeléé-yε? ⁶ Sé Banabase bĕnpεn-εé sĕtǎngéné nsón abel átǎgen éched yǎl-le? ⁷ Sǎnze ehéé ébelé nsón bon mwĕn átǎgné eche yǎl? Nzé-módé áwōŋ nzag e besabé bon eedyág ké epum é sabé ehóg? Nzé-módé adé awě abōŋge nyag ésebán aminε' chó mebii ákud mílíg?

⁸ Saké á nsōŋten mí moonyon dĕmpεn níhóbéé mímĕn mam, mbéndé e Mose chómpē ehóbé melemlem. ⁹ Ehóbe nén aá, "Weetádé nyag nsal eche esálte ngun." Bəəb-pəó, nén álúmte nén bán Dyōb átédé nyag etógnĕn-ε? ¹⁰ Saá syánē bĕn-εé ákōŋtéé ahób-ε? Syánē bĕn-εé dekəó bon átélé nê. Mod awě akwele nzag abele aá móōkūd mbote, mod awě mó-'ε asálte ngun abele nsón aá móōkūd ngun. ¹¹ Sé bembapεε bé nlomag séwéné mekan mé e'dəədəŋ áfintĕ echĕn. Edé mbéb nzé séhĕdné nyé mekan mé nkōŋsé-yε? ¹² Nzé bad bémpēe béwóó kunze áhĕden nyé bwĕm, né séwóó'é kunze áhĕden nyé bwĕm tómaa bó-yε?

Bon séēbenledéé enén kunze. Sékwĕnténé metake mésyāāl, ábel bon nén déēkāš' akal dé nkalan mí bwām míme sékaléé tǎngene Krístəə. ¹³ Nyébii bwām bán bad ábe bébele nsón á Ndáb-

e-Dyöb, áhed dóo bó-'ε βékudεέ echab ndyééd. Melemlem nê dóo bad ábe bébele nsón áβε mende á menyán mé mende, áhed dóo bébelé βékud akab dé mende. ¹⁴ Melemlem nê dóo Sánḡwéé áhóbé aá bad ábe βékale nkalaḡ ní bwâm βékud ntogén wéε bad ábe βékanléε nímmê nkalaḡ.

¹⁵ Kénεε édíí nê, meéβενledεέ enén kunze ké póg. Saá-kaá nê ákáá boḡ nítelé' enén kálag ábel boḡ béβενle με nímmén mésyāāl. Měkwentén áwé tómaa mod ábel meewóó' nzom ákum ekáá á tâl tâḡgene nímmém nsón. ¹⁶ Meewóó'έ kunze ákum ekáá á tâl áyāle nkalaḡ ní bwâm níme níkalεέ. Dyöb dën dóo áhóbé aá níbel nímmén nsón. Medim ne με nzé meékale nkalaḡ ní bwâm. ¹⁷ Nzé mmën-εé mempweđ nímmén nsón níme níbeleé, né nsine nsábe. Boḡ ngáne méepwεdεé mó, Dyöb dën dóo ábágé με mó aá níbel. ¹⁸ Nsábe ríhée-'ō níkudεé? Nsábe níme níkudεé nídíí nén, nzé nkale nkalaḡ ní bwâm meéhεdné bad nsábe, meéβēnlādtē kunze echē níτḡgénε abενled akal áde níkalεέ nkalaḡ ní bwâm.

¹⁹ Ndé ne mmën, meésaá ásē e mod. Boḡ mbelé yāl ntāḡ a bad bésyāāl ábel boḡ bad híin bétim bad ábe Krīsto. ²⁰ Ade níbeleé nsón ne bad bé Israel, mbele mam née mod a Israel ábel boḡ bétim bad bé Krīsto. Kénεε édíí bán mmën meésaá ásē e mbéndé éche Moseε, ndé byánán nhíde chó áde níbeleé nsón átíntê e bad ábe behíde chó. Mbele nén ábel boḡ bétimεn Krīstəə. ²¹ Melemlem nzé mbele nsón átíntê e bad ábe béεsě ásē e mbéndé é Mose, mbelé mbelé' mam née bó. Mbele nén ábel boḡ bétimεn Krīstəə. Nén déesaá bán meehídeé mbéndé é Dyöb. Mmën nkoó abé ásē e mbéndé e Krīsto. ²² Nzé ndé ne bad ábe ádab adúbe

déewúu' é áte, mbelé mbé née bó âbel bonj bétimɛn Krístəə. Né-ɔ́, ntimé abé ngáne ébonjédíté mod tée. Mbenlad nzii ké ehée âbel bonj risonj alongé áde bó donje á bad.

²³ Mbele nímén mésyāāl áyāle nhede meé nkalanj ní bwām ríkanlad, âbel bonj ríkud nnam níme nímé nkalanj nprɛɛnɛé. ²⁴ Nyébíí bán bad híin bényagte mehélé bonj mod nhóg abelé atóm baáb, ákūd-te nsábe. Né-ɔ́, nyényagte âbel bonj nyékud nsábe. ²⁵ Mod ké ahée awě abonjšan ányaged mehélé abelé ásūdēd yāl. Abele nén âbel bonj bəwáad mó ekóté é edúbé é mbonja. Echê ekóté éebeméé, ébēb. Bonj nsón níme sébeléé, sēbele mó ákud nsábe níme mébē á ngíndé ne á ngíndé. ²⁶ Nê ákás meényagtéé kéchán, meelúmáé-'é ábēm e'chog kéchán. ²⁷ Né-ɔ́, nwéde yāl áte, nsudte-'é ch́ âbel bonj ébel kéchéé éche ríhedeé me ébel. Mbele nén âbel bonj meémā bad bémprē nkalanj ní bwām akale bonj mmén meékūdē nsábe.

10

Paale ad bad bébenlád myōb mé metóm

¹ A-baányan, ndəó meé nyékamtɛn ábēd be-taa ábe Mosɛɛ ályágté'áá áde bėbíde á Egipto. Dyōb dénlōmē bó mbag echě elyágté'áá bó. Bó moosyāāl bémprōj á edíb é nkwě te ésebán bėhóó'. ² Aponj áde bémprōngé á edíb é nkwě-te ne abé áde bėmbēē ásē e mbag dēmběl bēnkūd edusen, bėhídē-'é Mosɛɛ. ³ Bó moosyāāl bėndyē ndyééd e edáádəj eche Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. ⁴ Melemlem bėmmwē-'é mmítéd mé edáádəj níme Dyōb dénlōmēē bó mbwiined ne menyáké. Bėmmwē mendíb níme Dyōb dēmbenlé

boŋ mébíd á ndim e aláá-te echě embé ne b́. Ene ndim e aláá ebédée Kr̥stəə. * ⁵ Boŋ kénê Dyöb dénkênwógénne b́ bad híin menyinge. Nê dénkəŋ anwúú b́, ndim r̥hentéd b́ áte á ehyánge.

⁶ Bəəb-pəə, m̥m̥n mekan mésyāēl médii n̥ŋgáne eláŋsén ásim syánē etúu áte, n̥n̥ deewóó nlém áb̥el mbéb ngáne b́b́élé'áá. ⁷ Nyéēbenlé myöb mémpēe ngáne b́ doŋge á bad b́b́enlé'áá. Eténlédé á kálag e Dyöb n̥n̥ bán, “Ábê bad b̥ndyēé áse, b́dyāg bw̥m, b́mwāg m̥m̥, b́b́elē'ε m̥binde é mekan.” ⁸ Syánē deekábé mesón ngáne b́ doŋge á bad b́b́élé'áá. N̥n̥ d̥emb̥l̥ Dyöb dénkəgs̥n̥ b́, b́ bad móom mé e'kálé méε ne e'kálé é'láán b́wé epun ehóg. ⁹ Syánē deékāgē Sāŋgwéé ngáne áb̥d̥ betaa b̥mb̥enlé boŋ nyə́ éwúú b́. ¹⁰ Syánē deenyon̥nád Dyöb áte ngáne b́ doŋge á bad b́b́élé'áá. Dyöb dénlōm ángel e kwééd ewúú b́. ¹¹ M̥m̥n̥ mam mésyāēl m̥mb̥enléd áb̥el méb̥ê n̥ŋgáne eláŋsén w̥ε bad b́mpēe, b̥nt̥l̥-l̥é mó áse ásim syánē etúu áte. Syánē dedé bəəb á pónde echě nk̥ŋs̥é r̥kwógé ap̥ε á asóg. ¹² Né-əə, mod a Kr̥sto ké ahéé aw̥é awémténé áá mótyēēmē á adúbe-t̥é át̥ed pónde áb̥el boŋ eékwāg. ¹³ Mekəgs̥n̥ ké méhéé míme métané w̥ε, médii nyaa e mekəgs̥n̥ echě etáne bad b́mpēe. Boŋ Dyöb áwóó nlém m̥m̥é bad b́h̥ele-s̥ε b́sum mó nlém á y̥l̥, éemwaa'áa-ε áá ékud mekəgs̥n̥ míme métómé w̥ε. Pónde echě mekəgs̥n̥ mép̥éé, áb̥l̥ ebíd mó áte, ab̥ε áde áb̥éé w̥ε

* **10:4** Ene ndim e aláá ebédée Kr̥stəə: Bad bé Israel b́mb̥íí bán ndim e aláá embé ne b́ ngáne b́kágé'áá á ehyánge. Paal̥e áá ene ndim e aláá ebédée Kr̥stəə, Kr̥stəə-ε abédé ne b́.

ngíne âtóm mó áte.

*Paale áá bad béet̃ng̃eñé
ake á ngande é myõb mémp̃e*

¹⁴ Né-óó, a-baányan, nyéēbenlé myõb mé metóm. ¹⁵ Nhóbe áw̃en née bad ábe níbíí meé béwóó debyéé. Nyéb̃en nyédol áte chõm éche nílañgeé nyé. ¹⁶ Póndé eche syánē ábe dedúbpe démíid̃éé mbwendé mí m̃im nhóg, debage Dyõb nságñén míme Kr̃ist̃æ. Melemlem ne ewele éche déb̃el̃é déladné ádyé, deb̃el̃é dedỹé ỹäl ech̃ Kr̃ist̃æ. ¹⁷ Ngáne édíí bán ewele édii ehóg, kéñé syánē débúú áte, dedii ỹäl póg, áỹale melemlem mé ewele móó dédyágkē. ¹⁸ Nyéñone bad bé Israel, bad ábe bédyág medỹé míme bébágé ñng̃áne mend̃e á menyán, bómp̃e b̃elatan á menyán mé mend̃e ábe Dyõb edúbé. ¹⁹ Cheé níkoó'é ahób hén? Nhóbé meé e'diidinge ábe bad bébageé mend̃e, ne níme mend̃e míme bébageé, bédé dyam-ε? ²⁰ Aáy, chõm éche níhób̃éé édii ñén meé, mend̃e míme bébageé á menyán míme bad ábe béédúbpe Dyõb, saké Dyõb d̃óó bébageé mó, e'dáád̃añ bé mbéb b̃óó bébageé. Meéh̃ēd̃ē meé nyéwõñ dyamdyam ab̃el ne e'dáád̃añ bé mbéb. ²¹ Nyéēh̃ēl̃ē-se nyém̃id̃ē mbwendé míme S̃angw̃éé nyém̃id̃ē-ε míme e'dáád̃añ bé mbéb. Nyéēh̃ēl̃ē-se nyéladné' ádyé ndyééd á menyán mé mend̃e míme S̃angw̃éé, nyéladné-ε ádyé á menyán mé e'dáád̃añ bé mbéb. ²² Deh̃ede Dyõb kónj̃í ahé áte-yε? Dew̃mtan bán dedé ngíne tómaa mó-yε?

Kéch̃éé éche déb̃el̃é déb̃el ch̃ó ábe Dyõb edúbé

²³ Bad béhóbe ñén bán “Dewóó kunze áb̃el kéch̃éé éche dédáó ab̃el.” Ñē ádé mbále, boñ

saké chōm ésyāāl ébóó abel. “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédáá abel”, boŋ saké chōm ésyāāl épεεne nsyáŋ. ²⁴ Nyé modmod eéhēdē chōm éche épiinad mwēmpεn bwām boŋ nyéhede chōm éche éwōŋgan bad bémpēe. ²⁵ Nyêwóó kunze ádyé kéchéé éche nyécháné á dyon-tê áde nyéesedtéé dyam áde débēl boŋ nlém nkōgléd nyé á abum tŋŋene éche chōm éche nyécháné. ²⁶ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nkōŋsé ne chōm ésyāāl éche édé áwēd-te bédii ábe Sáŋgwéé.” ²⁷ Nzé mod awē eedúbpe Dyōb alébpé wε áhye dé adyé ndyééd, boŋ etíídé wεé mókag, edyé kéchéé éche ábágé wε ésebán esedte mó dyamdyam tŋŋene ene ndyééd. Nlém méekōglád wε á abum áseded dyam tŋŋene ene ndyééd. ²⁸ Boŋ nzé mod aláŋgé wε áá “Enén ndyééd bēmbε chó née mende wée e’diidinge,” weedyág chó áyāl echē ne ábel boŋ nlém méekōglád modmod á abum. ²⁹ Nédē, saké ngáne nê débēnlé boŋ nlém nkōgléd wε á abum boŋ bwāmbwam ngáne nê débēnlé boŋ aníníí mod átagé áte á nlém-tê. Cheé ékǎŋ boŋ nlém nímé nkōglad mod ampée á abum mbel boŋ meébēnlad kunze echē ebāgnédé mε? ³⁰ Nzé mbagé Dyōb meságnεn áyāle ndyééd echē ábágé mε, chán edíí bán mod ampée ahele áhōbē mε mam mé mbéb áyāl, áyāle mbágé meságnεn. ³¹ Né-óó, kéchéé éche mod ábeléé, ké ádyāg ké ámwāg, ábele chó ésyāāl nyaa echē ebage Dyōb edúbé. ³² Nyébele chōm téé nyaa echē épeénné mpuutéé, ken wée bad bé Israel, bad ábe béesē bad bé Israel, ké’ε mwembé ní Dyōb. ³³ Nyébele mam melemlem ngáne mbeléé. Nwane áte áwóged mod asyáál menyinge áyāl e chōm téé éche mbeléé. Meébēlēē

chōm éche ébōhnedé με βοη mbele chōm éche ébōhnedé moosyáál, ábel βοη Dyōb áson alongé á moosyáál.

11

¹ Né-ῶ, nyéhíde' mímēm mbeltéd ngáne με-ε ríhídeé mbeltéd míme Krístəə.

Paale ahóbe t̄h̄gene akúten dé nló á mwembé-te

² Bῶb-pῶ, nkene nyé áyāle nyékamtan με pónde ésyāāl, nyéhíde-ε elem éche mén'yāgēdtē nyé. ³ Βοη ndəə μεé nyésōh̄ten nén bán Krístəə mó adé nló ám̄in e baachóm bésyāāl, mwENCHÓM-me abé nló ám̄in e mwaád. Dyōb dῶ-'aá adé nló ám̄in e Krístəə. ⁴ MwENCHÓM ké ahéé awě akānne' ké'ε ahóbe mekan á d̄in á Dyōb βοη akúten nló, awógte Krístəə awě adé nló ám̄in eché e'sōn. ⁵ Mmwaád-te awě akānne' ké'ε ahóbe mekan á d̄in á Dyōb βοη eekútene nló, awógte nchóm awě adé nló ám̄in eché e'sōn. Nhə̄nlén ké nhóg méesaá át̄intē ene ndín e mmwaád ne mmwaád awě akə̄h̄né nló. ⁶ Mmwaád awě eekútán nló, émbē mβοη né ankə̄h̄ mó ngen póg. Ngáne éd̄í-'aá dyam dé akwágké mmwaád ákə̄an nló ké'ε áselen nyon, bebaád békútan m̄mab nló. ⁷ MwENCHÓM eet̄h̄genéé nló akúten ngáne éd̄í bán ahə̄g áde Dyōb ahágé mó á nwágén míme álúmte éche edúbé. Βοη ahágé mmwaád álúmed edúbé é mwENCHÓM. ⁸ Dyōb dén̄kēnhə̄gnéé mwENCHÓM mmwaád, βοη anhə̄gén mmwaád mwENCHÓM. ⁹ Saá-kaá mmwaád ankə̄h̄ βοη Dyōb ahágé mwENCHÓM βοη mwENCHÓM mó ankə̄h̄ βοη Dyōb ahágé mmwaád. ¹⁰ Ayāl e enén nzəm mmwaád át̄h̄gnéé néε áwóó e'chem á nló ábel βοη ángel ényín.

11 Kénê-’ε, ngáne dédíí nhóg ne Sǎngwéé, mmwaád éēhēlēē-se abé ésebán mwENCHÓM, mwENCHÓM-ME éēhēlēē-se abé ésebán mmwaád. 12 Edé nê áyāle Dyōb dēnhagén mmwaád mwENCHÓM, nê dǎ-’aá mmwaád-te áchyáa’é mwENCHÓM. Boŋ bwēm é’syāāl é’húú ne Dyōb. 13 Nyébēn nyénən áte, mmwaád atǎngéné akáne á elad é bad bé Dyōb áde éékuteneé nló-ye? 14 Nyaa eche Dyōb ahágé bad chēn eelúmtéé nēn bán édé akwágkē mwENCHÓM áte de esid ékwog mó á nló bwám bwam-ε? 15 Boŋ nzé esid échábé mmwaád ébele áboŋ. Dyōb ábágé mó esid nēe ekúten é nló. 16 Nzé mod ahede ádén dyam apenten, chóm ésyāāl éche níwóó ahób édíí nēn mēé, syánē ne mwembé ní Dyōb nísyāāl, deewóó’é nyaa empée eche débēléé mímén mekan, mwembé ní Dyōb-pe méewóó’é.

Ndyééd e Sǎngú

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

17 Boŋ tǎngene nímén mekan míme nílǎngéé nyé bǎob, méēhēlēē-se níkené nyé áyāle nzé nyébomé ábele Dyōb, mekan mé mbéb móo nyébēléé saké mé bwám. 18 Dyam dé’sō, nwógé bán nzé nyébomé nēe mwembé, nkabén míbelé míbé áfínté echēn, ndúbpé-’ε nēn mēé kapóg nê áde mbále. 19 Nkabén níǎngéné abé áfínté echēn pen, ábel boŋ bad ábe békoo Dyōb ahíd bényínned. 20 Né-óo nzé nyébomé nēngáne elad é bad bé Dyōb, saké Ndyééd e Sǎngú nyédyágkē. 21 Ayāle nzé nyébomé ádyé Ndyééd e Sǎngú, mod téé adyág eche ndyééd ésebán asine waáb, nê ábele baahóg bébâg nzaa, ábíníí-’ε mím mékób bó. 22 Nédē édé nēn bán nyéewóó’é mímén mendáb míme

nyétāngéné medyé adyé nyémwāg-ke mīm áte-ye? Ké'ε nyēnyíne' bán mwembé n Dyōb méesaá dyamdiam, nyékwāgtē-'ε bad ábe béewóo chōm éche bedyáγκē? Cheé nyéhεδεé bán rílaa nyé tāngene ádén akan? Nyéhεde bán ríkene nyé-ye? Meéhēlēē-σε mibel nê.

²³ Nhóbe nén áyāle chōm éche Sāngwéé án'yāgēdtē με chōo με-'ε rílangé nyé nén, mímē nkuu dēn áde békíí Sāngú Yesue ntúré, antéd ewele, ²⁴ aságnén Dyōb, ákāb chó áte, áhōbē aá, “Echem yāl nén, ebāgnédé áyāl echên. Nyébele nén ákamten με.” ²⁵ Ade bémáá ndyééd adyé ambēl melemlen ne mbwendé mí mīm. Anhób aá, “Mmén mbwendé mí mīm ndii melē mékōlē mé Dyōb míme mímēm mekií mésógténé. Nyébele nén pón dé téé ákamten με.” ²⁶ Nén álúmte nén bán pón dé téé echē nyédyáγκē échén ewele nyémwāg-ke mímén mīm, nyékale kwééd eche Sāngwéé káōη ne á pón dé eche ápéé.

²⁷ Né-ωó, kénzée awē adyāg échén ewele, ámwāg-ke mímén mīm nyaa eche éēbāgē Sāngwéé edúbé né abelé mbéb tāngene yāl ne mekií míme Sāngwéé. ²⁸ Né-ωó, mod téé ásébe ásimen yāl boη ádyē ewele, ámwē-'ε mīm míme Sāngwéé. ²⁹ Nyébel nê áyāle kénzée awē adyāg échē ewele ámwāg-ke mímē mīm, boη eékoo ahé á nlém-tē aá yāl eche Sāngwéé chó edé, ákudtéd yāl nkógsen adyé áde ádyáγκē échē ewele, ámwāg-ke mímē mīm. ³⁰ Nê dáo akáá boη nyé bad híin nyéchiitéd, nyékonlé-'ε, donge-'ε béwédé. ³¹ Boη nzé syánē desébpé yāl akáad, né Dyōb déekógsénné syánē. ³² Boη Sāngwéé akáadte, akógsan-ne syánē áyāle mewusé míme débélé ábel boη eebáá syánē áyāl áde akāādtē nkōηsé. ³³ Né-

ᾠό, a-baányan, nzé nyêlădné âdyé ndyééd e Sányú, désinē nhóg ne aníní. ³⁴ Nyé ké ahéé awě nzaa ékóbé, adyé ndyééd á ndáb, âbel bon nzé nyêlădné weébēlē akan áde débēl bon Dyöb ákáád wε. Tâηgene mekan mémpēe, nzé mpedé, dōō mēlāā'é nyé ngáne nyétâηgéné abel.

12

Nde éche éhúú ne Edăádâη éche Esáá

¹ Bōōb-pōō a-baányan, ndăō mēé nyébii mbále tâηgene nde éche Edăádâη éche Esáá ébageé. ² Nyébíí nén bán áde nyénkēmbíí'é Dyöb, bēntēd nyé nlém á ábum, bēpānēd nyé nzii âbele myöb míme méēhōbē akan. ³ Né-ᾠó, ndăō mēé nyébii nén bán modmod awě Edăádâη é Dyöb élyăgteé, éēhēlēē-se ahób aá, “Ebómán ne Yesue.” Nê dō-'aá modmod éēhēlēē-se ahób aá, “Yesue adíi Sánygwéé,” étōmēé nê Edăádâη éche Esáá élyăgté mó.

⁴ Nde édé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Edăádâη móō mébage échê nde. ⁵ Nyaa éche déhele débēl nsón ní Dyöb édé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyöb móō bébenléé. ⁶ Ngude eche débēnléé nsón edé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyöb móō débēnladté áde debyéé âbel nsón. ⁷ Mod-téé akudé chōm éche Edăádâη élyăgteé mó abel, nê áde-'ε á mbon mí moosyáál. ⁸ Edăádâη élyăgte mod nhóg âhób dyam ne debyéé, melemlem mé Edăádâη mélyăgtē aníní mod âyăged bad ne debyéé. ⁹ Melemlem mé Edăádâη míme mébele bon mod nhóg awóη adúbe aá Dyöb débēl dyam áde áhóbé aá âbel bōōb âbēl-'ε dō, míme melemlem mé Edăádâη móō mébage aníní mod ngíne âchood

bad. ¹⁰ Echê Edæádəŋ ébage mod nhóg ngíne ábel mekan mé menyáké, ábēl-le aníní álāŋgē bad mekan á dīn á Dyōb. Chóó ébágé-'ε bad bémpēe debyéé ásōητεŋ ké chōm éche mod áhóbεé ké'ε ábeléé éhúú ne Edæádəŋ é Dyōb ké'ε éehúú'ε. Melemlem mé Edæádəŋ mébage mod nhóg debyéé áhób mehób mémpēe, ábē-'ε aníní debyéé átóge mehób míme ábē bad béhóbεé. ¹¹ Melemlem mé Edæádəŋ móó mébele nímén mekan mésyāāl, abage mod téé echē ndε ngáne ádáá.

*Elad é bad bé Dyōb édīi néε
yāl póg eche ewóó pág híin*

¹² Yāl edīi póg boŋ ewóó pág híin. Kénεε édíf-'aá bán yāl edé pág ne pág, edīi yāl póg. Melemlem nē dóó édíf ne Krīstæ. ¹³ Melemlem nē dóó syánē moosyāál, bad bé Israel ne bad ábe béesē bad bé Israel, betāŋ ne kunze, Edæádəŋ ehóg ébélé dekudé edusen boŋ debé pág éche ébélé ene yāl póg. Dyōb áhédé-'ε syánē melemlem mé Edæádəŋ á nlém-té.

¹⁴ Saké pág póg chó ebelé yāl e moonyoŋ, boŋ pág híin. ¹⁵ Nzé ekuu éhele-se éhób aá, “Ayāle nén meésaá ekáá, meésaá á yāl e moonyoŋ,” nén déēlūmtéé bán eésaá á yāl e moonyoŋ. ¹⁶ Nzé etúu-'ε éhele-se éhób aá “Ayāle méesaá dīd, méesaá á yāl e moonyoŋ,” nén déehelée-se álūmēd bán eésaá áyāl e ene yāl. ¹⁷ Nzé yāl esyāál embé dīd dēmpen, né chán ámwagké dyam awóg? Nzé yāl esyāál embé etúu chēmpen, né chán ámwagké chōm elod awóg? ¹⁸ Boŋ édé nén bán Dyōb ábánné pág téé á yāl e moonyoŋ ngáne ádáá. ¹⁹ Nzé pág póg chóó yāl e moonyoŋ émbēē, ne béechəgké chó bán yāl. ²⁰ Edé nén bán pág édé híin boŋ

yǎl póg chǒo éwóo chǒ. ²¹ Né-ǒó, dǐd déehelée-se áláá ekáá aá, “Meetógneneé we.” Nlǒ-’ε méehelée-se níláá mekuu aá, “Meetógneneé we.” ²² Etímé anyínned pen nén bán pág é yǎl éche dényíneé bán éesaá dyamdyam chǒo étómténé etógnén abé. ²³ Pág é yǎl-le éche dényíneé bán éewóo’é edúbé chǒo débageé edúbé bwâmbwam. Eche dényíneé-’ε bán éeboó’é alúmten, chǒo dékoo’é anǒn. ²⁴ Pág échě ébóo alúmten chǒ-’ε éetógneneé échén pág. Dyǒb ábelé yǎl e moonyon nyaa echě pág éche ényínnad byánán éesaá etógnén, chǒo débageé edúbé bwâmbwam. ²⁵ Abelé nê âbel bon nkabén méebāg á yǎl e moonyon, bon pen pág téé éwōngan waáb. ²⁶ Nzé pág e yǎl póg etage, échíníí ésyāāl chǒmpē ébelé étage’. Nzé pág póg ekudé mekenag, échíníí ámpē ébelé éwógén mó menyinje.

²⁷ Né-ǒó, nyé moosyāāl nyēdii yǎl echě Krístə, nyé mod téé-’ε nyēdii pág echě ene yǎl. ²⁸ Dyǒb ábágé bad nsón á mwembé-te nyaa ne nyaa. Asébpé abelé baahóg bembapεε bé nlómag, ámbíd enê, ápwēdé bekal bé’dǎádǎn bon apwēdé-’ε bemeléede. Ampwēd-te bad ábe âmbéé ngíne âbel menyáké, ápwēd bad ábe ábágé ngíne âhood bad, ápwēd bad ábe béwōngan bad, ápwēd bad ábe ábágé debyéé ályóged bad, ápwēd-te bad ábe ábágé debyéé áhób mehób mé bad bémpeē. ²⁹ Saké bad bésyāāl bédé bembapεε bé nlómag, saké bad bésyāāl bédé bekal bé’dǎádǎn, saké bad bésyāāl bédé bemeléede, saké bad bésyāāl bédé bebel bé menyáké. ³⁰ Saké bad bésyāāl Dyǒb ábágé ngíne âhood bad, saké bad bésyāāl Dyǒb ábágé debyéé áhób mehób mémpē. Saké bad bésyāāl Dyǒb

ábágé debyéé átóge mehób mémpēe. ³¹ Nyébane nlém áyāl e nde éche étómténé etógnén abé.

Kénê-’ε μεέδii nlúméd nyé nzii empée echě etómténé abon tómaa échíníí.

13

Edé etógnén ádāη bad

¹ Nzé nhóbe mehób mé baányon ne mé ángel bon meédāη baányon, ehób échēm édii néε nkāη míme núbεle ntāgag ké’ε ngāη echě békumεé. ² Nzé mbyéé’ nkalan η Dyōb akal, nzé nsōηtan mekan mé e’konéd mésyāāl, nwóó debyéé ásyāāl, nwóó-’ε adúbe áde ríhεle-se nhób μεέ mbōōd éhāηlen e’dii, bon meédāη bad, né meésaá dyamyam. ³ Nzé mbage bad chōm ésyāāl éche ríwóó, nkwhēténé-’ε āβε echem yāl μεέ béhyād, áde meédāη’ε baányon, bwām é’héé nê ábélé με? ⁴ Mod awě adāá bad, abelé áwesán, álūmtē-’ε e’bon bé nlém. Eesífidéé bad, eésaá kúmbe. ⁵ Mod awě adāá bad, eebāgké ewāηge, eéhēdtēē eche yāl chēmpen bwām, eewāmsánné alīη, eékonḡéé-’ε mekan mé mbéb á nlém-tē. ⁶ Mod awě adāá bad, eewógnéé mekan mé mbéb menyīηge, mekan míme métāηgéné móō áwógnεé menyīηge. ⁷ Mod awě adāá bad, akobe mekan mésyāāl, adúbpe mekan mésyāāl, awóó’ e’lyāg bé nlém pōndé ésyāāl, ákaá-’ε nlém pōndé ésyāāl. ⁸ Edāηge eēwōō’ε asóg. Ahób dé mehób á dīn á Dyōb dépě á asóg, ahób dé mehób mémpēe, ámaa, debyéé-’ε áde mod áwóó’ε, āpē á asóg. ⁹ E’bii bé akan ábesyānē béélónεé mbon, akal áde sékalεé nkalan η Dyōb, séelónεé mbon. ¹⁰ Bon áde mekan míme mélóné mbon mépéé, mekan

míme méelone mbon mépě á asóg. ¹¹ Ade níbéde mwëndem nhóbé'áá née mwëndem, mímêm mewêmten mémbeē mewêmten mé mwëndem, ndolé-'ε akan áte née mwëndem. Boη bɔɔb áde nídíí mod ambáá, ntědté abé á mwëndem. ¹² Denyíne chòm bɔɔb nêηgáne á ebudbud-tê á dyené-te. Boη ámbíd e pónde, syánē déēnyīn Dyõb, syánē ne mó dénənné-'ε e'só ne e'só. Meébudéé Dyõb asõηten bɔɔb bwâm, boη pónde eche ehúe' mēsõηtēn mó melemlen ngáne mómpē ásõηtēnnē me bwâm. ¹³ Né-ɔ́, metote meláán méde; áwõη adúbe, áwõη e'lyág bé nlém ne áwõη edəηge. Boη atote áde átómténé etógnén abé átíntē e nímén meláán, ádíí áwõη edəηge.

14

Nde émpēe eche éhúú ne Edáádəη

¹ Nyéwan áte ádəη bad, nyéwõη-'ε nlém áte ákud mende míme Edáádəη ébageé nyé, bwâmbwam áláa bad mekan á dīn á Dyõb. ² Mod awě ahóbe mehób mémpēe eehóbéé wée bad boη wée Dyõb dɔɔ ahóbéé. A mbále, modmod eesõηtánné dyam áde ahóbéé. Kénée ngíne e Edáádəη élyágtéé mó áhób mekan, bad ábe álângeé míme mekan, ne bó, míme mekan médíí mekan míme mod éesõηtānnē. ³ Mod awě ahóbe mekan á dīn á Dyõb, ahóbe mó áwõηgen bad áwúu áte, áwéd bad nlém á abum ne áhóded bad nlém á abum. ⁴ Bad ábe behóbe mehób mémpēe béwõηgan échab yál boη bad ábe behóbe mekan á dīn á Dyõb behóbe mó áwõηgen mwembé n̄syā́l. ⁵ Ndáá méé nyé moosyá́l nyéhóbe mehób mémpēe, boη métómtēn adəη méé nyéhóbe mekan á dīn á

Dyōb. Mod awě ahóbe mekan á dīn á Dyōb, atómé mod awě ahóbe mehób mémpēe, éetóméé né atógke' chōm éche áhóbéé ábel boŋ áwōηgen mwembé.

⁶ Né-ṣó, a-baányan, nzé mpedé áwēn boŋ nhóbe mehób mémpēe, né chán méwōηgēnnē nyé? Meéhēlē-se nwōηgēn nyé ké mwätííd, nzé meépeene dyam áde Dyōb álúmté me, ké'ε dyam áde mbíí, ké'ε áhób mekan á dīn á Dyōb, ké'ε dyam áde méyāgēdtē nyé.

⁷ Détéd elon ne ndingé, bwēm ábe béesě á alongé ábe bébenladtē ákum mesíke. Chán mod ahēle se abíí nkāngé míme békónéé nzé béekumé mó bwām.

⁸ Nzé mod ahēde elon atón éche élād bad áke á bel, boŋ eetóo chó bwām, né chán ahēle ábēl boŋ bébōŋsēn akε á bel? ⁹ Nē dṣó édíí ne nyé ámpē. Nzé nyéhede mehób mémpēe ahób boŋ nyéhóbe mekan míme mééwōo nsōηten, nzé mod eebíí dyam áde nyéhóbéé, né nyéhóbe nēηgáne epub éche étóme'. ¹⁰ Mehób médé á nkōŋséte nyaa ne nyaa, ké ehóg-ke éesaá éche éewóo nsōηten. ¹¹ Boŋ nzé meebíí ehób éche mod áhóbéé, mod awě ahóbe chó ábē nken áwēm, me-'ε mbé nken áwē. ¹² Ngáne nyéhedeé bán nyébele mekan míme Edāádāη é Dyōb élyágtεé nyé abel, nyéwane áte nyébele' míme mébele boŋ mwembé ríkwogé bwām.

¹³ Né-ṣó, mod awě ahóbe mehób mémpēe atāηgéné akáne ábel boŋ Dyōb ábel mó átóge chōm éche áhóbéé. ¹⁴ Ayāle nzé nkānne' ne ehób émpēe, échēm edāádāη chṣó ékānne, boŋ mmēn meebyé'ε chōm éche ríhóbéé. ¹⁵ Cheé-ṣ rítāηgéné abel? Ntāηgéné akáne ne échēm edāádāη, nkáne-

'ε ne nímêm nlém. Měkōnē nkónǵé ne échêm edǵádǵǵ, níkōnē-'ε ne nímêm nlém. ¹⁶ Nzé ebenlad échōŋ edǵádǵǵ ábe Dyōb mekenag, chán mod a ngên awě adé ásē, áhōbpē aá, “ébê nê” áde éēsōŋtenεé dyam áde éhóβεé. ¹⁷ Ehele-se ékené Dyōb bwâm boŋ dyam áde éhóβεé déēwōŋgān mod awě alyǵé ásē ne awōŋgen dēn. ¹⁸ Nságnan Dyōb nén μεέ nhóβε mehób mémpēe tómaa nyé bad bésyāāl, ¹⁹ boŋ kénê, nzé dedé á mwembé-te, mǵdǵŋ μεέ ríhōb metǵte métáan níme méwōŋ nsōŋten, ábel boŋ bad béyǵge, tómaa áhōb metǵte ekálé dyōm níme méēwōo nsōŋten.

²⁰ A-baányan, nyéewóó' mewēmtēn mé bēndem. Nyébê pen née bēndem ábe béebíi chōm éche mbéb rídíi. Boŋ á mewēmtēn nyébê née bad ábe békwoǵé. ²¹ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán me Sánǵwéé nhóβε nén μεέ,

“Měbelén bad ábe béhóβε mehób mémpēe áhōb wéε ábēm bad.

Měbelén e'bēb é' beken bé bad, boŋ ké ábēm bad béewóǵénné με.”

²² Né-ǵó, ahób dé mehób mémpēe ádíi e'chemléd ne bad ábe béedúbpe, saké ne bad ábe bédúbpe. Ahób-pe mekan á dīn á Dyōb ádíi e'chemléd ne bad ábe bédúbpe, saké ne bad ábe béedúbpe. ²³ Nzé bad bésyāāl béhóβε mehób mémpēe áde bédíi á mwembé-te, boŋ doŋge á bad ábe béēsōŋtene mekan mé Dyōb ké'ε bad ábe béedúbpe Krīstǵá bésólé, béehóbpé bán nyépag mīn-ε? ²⁴ Boŋ nzé bad bésyāāl béhóβε mekan á dīn á Dyōb, boŋ doŋge á bad ábe béēsōŋtene chōm éche béhóβεé ké'ε bad ábe béedúbpe Krīstǵá bésólé, awóg áde béwōǵkē nkalan rí Dyōb, débēl bébíi bán bébele

mbéb, békwédé nkáá á'sō é Dyöb. ²⁵ Mmê nkalan méhūd bó mekan míme bēnkoo'é á nlém-tê. Békwě-
'ε ásē, bébagé Dyöb edúbé béhōbē nén bán, “Ne
mbále, Dyöb ádé átíntê echên.”

Paale ad mpuuté d mébāg á mwembé-te

²⁶ A-baányan, chōm éche níkoo'é ahób édii nén,
nzé nyélādné á mwembé-te, mod nhóg abelé awón
nkāngé, ampée-ε awón chōm éche áyágtεé, ampée
awón dyam áde Dyöb álúmté mós, ampée awón
dyam áde áhōbpē á ehób émpēe, ampée-ε abé awě
atógke mehób mémpēe. Nyébele nímén mésyāāl
áwónγεν mwembé. ²⁷ Nzé bad béhōbe mehób
mémpēe, bad béehōbē tómaa beláán, bó mod
téé áhōbē ámbid eche waáb ámáá ahób. Mod-
te atāngéné abé awě atógke chōm éche béhōbé.
²⁸ Bon nzé mod eésē awě atógke', mod awě ahóbe
mehób mémpēe, atāngéné née ádíbe nsal, áhōbē
áwe nlém-tê ne wée Dyöb. ²⁹ Ade bad bébe
ké'ε beláán belāngé bad mekan á dñn á Dyöb,
ábíní bad bétāngéné béwōglān ábii ké chōm éche
béhōbé étāngéné. ³⁰ Bon nzé mod adé á mwembé-
te awě akudé nkalan míme Dyöb álúmté mós, mod
awě ahóbe akan ásōg ahób. ³¹ Nyé moosyāāl
nyélānge bad mekan á dñn á Dyöb nhógē-nhógē
ábel bon mod téé áyágke, nê áwéde-ε mod téé nlém
á abum. ³² Nde echē Edāádəη ébageé bad álāa bad
mekan á dñn á Dyöb, edii nde éche mod awě ahóbe
míme mekan áhelεε ákamlēn. ³³ Dyöb déesaá
Dyöb áde áπεene mpuuté d, nsan mós άπεeneé.

A mwembé mí bad bé Dyöb nísyāāl, ³⁴ bebaád
bé dib nsal nzé bédé á mwembé-te, bétāngéné abé
ásē e baachóm ngáne mbéndé e Mose éhōbé.

³⁵ Nzé dyam ádé áde bédáá abíi, bésēdēd ábab bechóm á ndáb. Ayāle édé akwágké mmwaád áhób dyam á mwembé-te. ³⁶ Nyé bad bé Kōrinto, áwēn dóo eyale é Dyöb émbídtē-yε? Awēn dēmpen-εé eyale é Dyöb êmpεé-yε?

³⁷ Nzé mod anyíne yāl aá módē mod awē alânge bad mekan á dīn á Dyöb, ké'ε aá mówōō ndε echē ehúú ne Edáádəŋ, atəŋgéné abíi aá dyam áde nītenléé nyé ádíi dyam áde Sánḡwéé áhóbé aá nyébeł. ³⁸ Boŋ nzé ahóbe aá móohídté nímén mekan nyéhúd mó mīd áyāl. ³⁹ Né-ɔó, a-baányan, nyébane nlém áláa bad mekan á dīn á Dyöb, boŋ nyéekáá bad áhób mehób mémpēe. ⁴⁰ Nyébele mekan mésyāł bwām, nyébele-ε mó nyaa echē etəŋgéné.

15

Mpuu míme Yesu Krīstəə

¹ Bəəb-pəó, a-baányan, nkamtan nyé nkalan ní bwām míme mēnkaleé nyé. Nyēnkob mó, míbélé-ε nyēsūmnédé áyāl e adúbe áde nyéwóó. ² Nzé nyédíi nyēchəŋnédé áyāl e nímē nkalan míme édíi bán móo nḡεεne e'soóson, né nyéékūđ e'soóson, éetóméé né adúbe áde nyédúbpé Krīstəə, dó-ε áde ngēn. ³ Menkalé nyé nkalan míme mēnkudté, mó-áá nítómténé etógnén abé. Mmē nkalan, nídé nén bán Krīstəə anwé á nló nímēd ngáne éténlédé á kálag e Dyöb. ⁴ Eténlédé nén bán bēnlímē mó, ápūū ámbíd e e'pun é'láán. ⁵ Anlúméd Petro yāl, boŋ ámbíd e pónde anlúméd-te ábíníi bembapεε yāl. ⁶ Ámbíd enê, tómaa mbwókεł é bad étáan ábe behíde'áá mó anlúméd bó yāl alúmed ahóg.

Abê bad híin bédíi bédé á alongé chii, donge-'ε bémaá awé. ⁷ Ambíd e pónde anlúméd Jemσε yǎl, boη alúméd-te ábíníi bembapεε bé nlomag bésyāǎl yǎl. ⁸ Káǎηne á asóg anlúméd mémpē yǎl, kénéε édíi bán ndíi mod awé bēnchyāā'έ á pónde echē bad bēnkēmbíi'έ bán bēchyāa. ⁹ Nhóbe nēn áyāle átíntē e bembapεε bé nlomag bésyāǎl, mée ndé mbapεε awé éesē etógnén. Meékwognedéé áchagned ké nēe mbapεε a nlomag áyāle menhé bad bé mwembé ní Dyǒb á meséb. ¹⁰ Boη nsimé ní Dyǒb mbélé ndé chǒm éche rídíi. Mmē nsimé níme Dyǒb ábagé-'ε με, méesaá ngên. Boη pen mbelé nsón tómaa ábíníi bembapεε bé nlomag, kénéε édíi bán saké mmēn mbélé'áá níme nsón, nsimé ní Dyǒb móo mbédé ne με. ¹¹ Né-ǎǎ, ké émbē bán mēé nkanlé nyé nímén nkalan, ké'ε bembapεε bé nlomag ábíníi bóo békále mó, chǒm ehóg chǎo syāābōo moosyāǎl sékaleé, mó-'áa nyédúbpé.

*Paale áá ngáne Dyǒb dēmpuúdté Krístāa,
bad bé Krísto bǎmpē bēpuú*

¹² Bǎob áde sékale-'áa nēn bán Krístāa apuúdé, chán-nō nyé donge á bad nyéhεle nyéhōbē bán bad ábe bēwédé béepuú'έ? ¹³ Nzé ahób áde nyéhóbεé nēn bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd áde mbále, né élúmte bán Krístāa enkēmpuu'έ. ¹⁴ Nzé Krístāa enkēmpuu-'ε, né nkalan níme sékanléé nyé méesaá dyamdyam, né áden adúbe ámpē déesaá dyamdyam. ¹⁵ Né nē álúmte nēn bán sékale Dyǒb metóm áyāǎl ahób áde séhóbεé bán apuúdté Krístāa. Boη nzé édé mbále nēn bán bad béepuudéé nzé bēwédé, né Dyǒb dēnkēmpuúdté Krístāa. ¹⁶ Nzé bad ábe bēwédé béepuudé, né káǎηne Krístāa

eépuudεé. ¹⁷ Nzé Dyöb dénkêmpuúid-te Krīstəə, né adúbe ádēn déesaá dyamdyam, né nyēdii nyēdé-'ε á mbéb te. ¹⁸ Né élūmēd-te bán bad ábe bédúbpé Krīstəə ábe bēwédé, bēbós-'ε. ¹⁹ Nzé e'lyág bé nlém ábe séwóó áyāl wéε Krīstəə é'sógé áyāl e ádén alongé dēmpen, né bad bétəngéné se ngol atómten dé awóg tómaa nyaa eché bēhele bēwóg bad bēmpēe.

²⁰ Bon édé mbále nén bán Dyöb ápuúdté Krīstəə. Mó abédé mod a'só ápuu átínté e bad ábe bēwédé. ²¹ Dyam áde mod nhóg ábélé dóo ákáo bon bad bēwāg. Melemlem nē dóo dyam áde mod nhóg ábélé ákáo bon bad bēpuudé'. ²² Bad bésyāāl bēwē abé áde bédíi mod nhóg ne Adamε, melemlem nē dóo Dyöb débenlé bad bésyāāl bēpuu abé áde bédíi mod nhóg ne Krīstəə. ²³ Mod téé ápuú eche pónde eché átəngéné apuu. Krīstəə, mó awē adé mod a'só ápuu, áde ápéé ámpē, bad ábe bédé ábe Krīsto bómpē bēpuú. ²⁴ Ambíd enê, asóg dépě. Ene pónde e'dəádəŋ ábe é'kamlan, benkamlenε ne ngíne é nkōŋsé, Krīstəə ámăd echab ngíne. Dó-'aá ábéé nkamlen wéε Dyöb Titée. ²⁵ Krīstəə ábē á nkamlen káoŋ Dyöb ábēl atóm ábē bad bé ekoyí áte, ábānē-'ε bó ásē eché. ²⁶ Mod a ekoyí awē ádimténné atóm áte adíi kwéed. ²⁷ Edé nēŋgáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Dyöb ábánné mekan mésyāāl ásē eché." Elúmte bwām pen nén bán mekan mésyāāl níme Dyöb áhóbé aá móbánné ásē e Krīstəə, Dyöb dēn déesaá áwēd-te. ²⁸ Ade bwēm ésyāāl bémadté abé ásē e nkamlen níme Krīstəə, mwēn-ne Mwān a Dyöb, ábē ásē e Dyöb. Dyöb dó-'aá ábánné bwēm é'syāāl ásē eché, ábēl bon mwēn Dyöb-pe ákamlen

bwēm é'syāāl ngen póg ne ngen ésyāāl.

²⁹ Βααb-pαó, chán-nō déhōbpē áyāl e bad ábe békúdé edusen á nló m bad ábe bémáá awé? Nzé bad ábe bēwédé béetagné apuu, cheé ékás bon bédusán bad á nló m bad ábe bémáá awé? ³⁰ Cheé-ō ékás bon sébāg á nsəl ní kwééd pón dé téé? ³¹ A-baányan, mbāg á nsəl ní kwééd epun téé. Kúmbe eche mbééné nyé abé áde dédíi mod nhóg ne Yesu Krístə, Sánḡwéé awêd, chó ekás bon rñhōbē nén. ³² Nzé nnóné chó á nyaa e moonyon, nsyón ké nhóg méesaá né nzum éche syáābe e'loo nyam séwánáá á Efesus. Bon nzé édé nén bán bad ábe bēwédé béepuú'é, né deéhōb bán, "Dedyāg, démwāg-ke, áyāle chān mod āwē."

³³ Nyéedōgnād, "E'chon bé mbéb é'bé bte abé á bwām." ³⁴ Nyéewóó mewēmten ámpē née e'yókél é' bad, nyésóg-ke mbéb abel. Nyé donḡe á bad nyéebíi'é Dyōb. Ngáne rñhóbeé nén, nén átəngéné nyé akwágké akóbed.

Ngáne bad abe bēwédé bēpuú'é

³⁵ Bon mod əsedéd aāken, "Chán Dyōb áhele ápūūd bad ábe bémáá awé? Yəl éhéé bēwōḡgē?" ³⁶ Eyókél é chōm, nzé ewené mbál-e-bū éēbēlēē-se ewé bon ekág-ε? ³⁷ Chōm éche beháḡkē á ndəəb édii mbál ngēn, saké alín á bwel ásyāāl áde ákwoge' bēwénéé, bon mbum, kapóg mbum e ngun ké'ε mbum empée. ³⁸ Dyōb दें dōo ábele' ngáne adáá bon mbál téé rñwón yəl eche rñwóó. Abage mbál téé yəl eche etəngéné. ³⁹ Yəl é bwēm é'syāāl ábe é'dé á alonḡé éesaá nyaa póg. Baányon bēwóó echab ndín e yəl, nyam éwóó echāb, menon méwóó echāb, súu-'ε éwóó echāb. ⁴⁰ Bwēm é'dé ábe é'dé

á nkoḡ nímín, é'bé-'ε ábe é'dé á nkoḡ nísé. Bwēm bé nkoḡ mí mín é'wóó ábāb e'boḡ ábe bwēm bé nkoḡ nísé béēwóó'έ. Bwēm bé nkoḡ nsé-'ε é'wóó ábāb e'boḡ ábe bwēm bé nkoḡ ní mín béēwóó'έ. ⁴¹ Etonδεε awóó ábē e'boḡ, ngɔn ewóó ábē, betintine-'ε béwóó echāb nyaa e e'boḡ. Kááḡne átíntē e betintine, e'boḡ ábe béwóó é'dé nyaa ne nyaa.

⁴² Nén dóo ébēē ne bad ábe bépuú. Yāl echē bélimméé edii yāl eche ebébe', echē Dyōb ápuudtéé edii yāl echē eebébé' ámpē. ⁴³ Yāl eche bélimméé eebágkē elóon, eewúē-'aá áte. Nzé Dyōb ápúúdté chό eboo' elóon bwāmbwam, ewúē-'ε áte. ⁴⁴ Ade bélimméé chό ebágkē yāl e ekob, boḡ nzé Dyōb ápúúdté chό ebágke yāl e edāádəḡ. Yāl e ekob edé, yāl e edāádəḡ-'ε ámpē edé. ⁴⁵ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán “Mod a e'só, Adame, Dyōb dēnhəḡ mό abé nhəḡtéd níme níwóó alonḡé.” Boḡ Adame a ndimten adii Edāádəḡ éche ébage alonḡé. ⁴⁶ Saké mod a edāádəḡ mό asébpé abé. Mod a ekob mό asébpé abé boḡ mod a edāádəḡ mó-'ε ábāḡ. ⁴⁷ Mod a'só ambíd á nkōḡsé, bēnhəḡén mό ndəəb. Awe mó-'ε ampě ámpē, ádyōb dóo ábídé. ⁴⁸ Bad ábe bédé á nkōḡsé te, bédé nēḡgáne Adame awē bēnhəḡénné ndəəb. Abe bό-'ε bédé bé dyōb, bédé nēḡgáne ane awē abídé ádyōb. ⁴⁹ Ngáne déwāḡné mod awē bēhāḡné ndəəb, melelem nē dóo déwāḡēnnē ane awē abídé ádyōb.

⁵⁰ A-baányəḡ, chōm éche níhábεé edii nén, chōm éche édé á nhəḡtéd ní yāl e ekob ne mekií éehelée-se ékūd bwēm bé nkamlen ní Dyōb. Eche chό-'ε éebé abé ne abé éehelée-se ékūd bwēm ábe bēbē abé ne abé. ⁵¹ Nyélám metúu nyéwōḡ dyam áde nílanḡéé nyé áde bad béēbí'έ. Syánē bad bésyāāl

déewáá', bon pen Dyöb déhəŋlén syánē baásyāā́l
 52 á esón é pónde. Mmē nhəŋlén mébē á mehéle-
 te, nēŋgáne mod áhələεε ápēbēd dīd. Nén débenléd
 áde bétōŋgē elon é asóg. Ade bétōŋgē elon, bad
 ábe bēwédé bēpuú, bēewáá ámpē, Dyöb déhəŋlén-
 ne syánē baásyāā́l. 53 Ene yāl eche ebəəde' éŋim
 yāl eche éebəə ámpē, yāl eche ch'ε ewág éŋim yāl
 eche eewág ámpē. 54 Pónde eche yāl echē ebəəde'
 étimmé yāl echē eébəəde', ne áde yāl eche ewág
 étimmé yāl echē eewág, élōn ngáne éténlédé á
 kálag e Dyöb nén bán,
 “Kwééd eesaá ámpē ne abé dēn, Dyöb átómé ch'ó
 áte.”

55 “A-kwééd, héé echon ngíne átóm mod áte édíí?
 A-kwééd, héé echon ngíne áwóged mod
 e'wε édíí?”

56 Mbéb mós níkáá bon kwééd ewón ngíne áwóged
 mod e'wε, ngíne e mbéb-pe ehúú ne mbéndé.

57 Bon sēságnan Dyöb, mós abelé bon sétóm mbéb
 áte mbwiined ne echəd Sán, Yesu Krístəə.

58 Né-əó, a-baányan bé edəŋge, nyésu men bwām,
 dyamdyam déehəbtē nyé mekuu ásē. Nyébē
 nyékeεne nsón míme nyébenléé Səŋgwéé á'sō.
 Nyébíí nén bán nsón míme nyébenléé Səŋgwéé
 ké nhóg méesaá ngên.

16

Bésəŋgé mənē áwóngeŋ bad

1 Bəəb-pəó, níláa nyé təŋge ne mənē míme
 nyénladté áwóngeŋ bad bé Dyöb. Ngáne
 ménlā́'é mwembé míme níde á Galesia mēé bébel,
 melemlem nē dós nyémpē nyétəŋgéne abel. 2 Sōndé
 téé nyé mod téé áhūd mwă mənē ákoo. Nén ábé

nchoo ne mod téé mímē nkudâg. Nzé nyêbelé nén, nê débĕl nzé mpedé, nyéetogénné mōné asaa ámpē. ³ Nzé mpedé, bad ábe nyépwédé, mĕlōmĕn bó kálag ákεεn mímē mōné míme nyéládé á Jerusalem. ⁴ Nzé ébóó bán mémpē níke, né béwoón με.

Ntíi míme Paale ábélé

⁵ Měpě áwĕn nzé mmaa atóm á mbwóg e Masedonia, áyāle nwóó mewĕmtēn átóm á mbwóg e Masedonia. ⁶ Kapóg mĕdyéé ne nyé, nhεle mbé-ε ne nyé pón dé esyāal echĕ ahéb ábágkĕ ngíne, ábel boŋ nyéwōŋgen με ákεεn échĕm eke á'sō hōm ké áhéé áde níkagké. ⁷ Meédāá'é meé dényínen ámīn-ámīn. Nwóó mewĕmtēn ábé ne nyé mwă etūn é pón dé nzé Sāŋgwéé akwĕnténé. ⁸ Mĕdyéé á Efesus hén káŋ ne á pón dé e ngande e Pentekos. ⁹ Nzii enĕdnédé με hén ábel kase e nsón, kénée édíí bán bad híin bédé ábe bétāŋgan με.

¹⁰ Nzé Timotiε apedé áwĕn, nyényín bán nyĕkobé mó nken áyāle melemlē mé nsón míme Sāŋgwéé míme ábeleé, móo mémpē níbeleé. ¹¹ Modmod eenyíné mó nkóŋtéd. Nyéwōŋgen mó ákεεn échĕ eke á'sō ne nsāŋ ábel boŋ bóobε bad bé Krīsto bémpēe ábe ísínεé, bétān με hén.

¹² Bóob-póó, tāŋgene awesyánē mwānyāŋ Apolose, menwéd mó nlém á abum bwāmbwam áhyε dé anōn nyé nchoo ne bad bé Krīsto bémpēe, boŋ pen eewóó'ε nlém ápe bóob. Nzé etál ébágnédé mó, ápě.

Melēntēn mé asóg

¹³ Nyétêd pón dé, nyésumεν á adúbe-tê. Nyéwúu nlém á abum, nyéwúu áte. ¹⁴ Kéchéé éche nyébeλεέ, nyélúmed bán nyédə́ó nhóg ne aníníí.

¹⁵ Βαῶb-pῶ́ a-baányan, nyébíí nén bán abum á ndáb áde Stefanuse δῶ́ abédé dé'só á mbwóg e Akaya ádúbe Krístə́, bébágé-'ε echab yəl ábele bad bé Dyῶb. Ncháa nyé nén μεέ, ¹⁶ nyébê ásē e ndín é bad néε échén, ne ásē e mod ké ahéé ampée awě abele nsón néε nímén. ¹⁷ Ndé menyinge ne eπε éche Stefanase, Fῶtunatusε ne Akaikusε. Bépédé áyāle bébélé nsón míme nyéntāngēnnē abel. ¹⁸ Bévédé με nlém á abum ngáne bénwēdtē nyémpē nlém á abum. Kéchéé éche échén ndín é bad éhóbεέ, nyétāngéné bó edúbé abε. ¹⁹ Mwembé míme rídé á mbwóg e Esia rílómmé nyé melεnten. Akwilaa bó Prisilia ne mwembé míme míbome áwab ndáb, bélómmé nyé melεnten ne nlém nhóg á dīn áde Sāngwéé. ²⁰ Abed baányan bé Krísto ábe bédé hén bélómmé nyé melεnten.

Nyéhê nhóg ne aníníí təl. ²¹ Με Paalε, mbεnlad échēm ekáá átele nyé nímén melεnten. ²² Kénzée awě eédə́ə Sāngwéé ebómán ne mó. A-Sāngú awêd, hyăg! ²³ Nsimé míme Sāngú Yesuε míbê ne nyé. ²⁴ Ndə́ó nyé bad bésyā́l á dīn áde Yesu Krístə́.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48